

SÖKAREN

NR 8

1975

LÖSNUMMERPRIS 4:50 inkl. moms

LKK 50 ÅR I SVERIGE

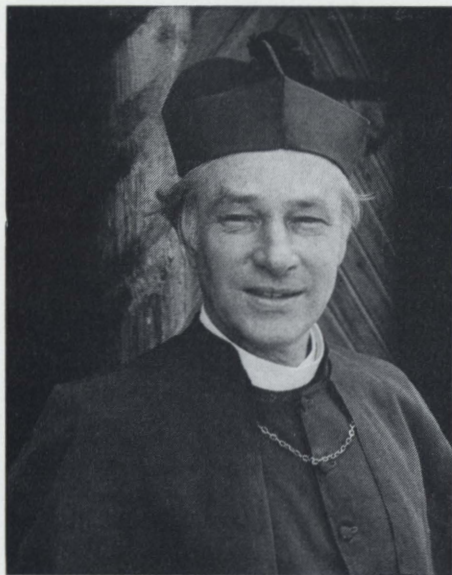
Liberala Katolska Kyrkan har i år funnits 50 år i Sverige. Jubileet firas Mikaelisöndagen den 5 oktober med bl. a. en pontificalmässa i kyrkan på Stora Essingen, Stockholm, då biskop Börge Sögaard från Danmark, som är LKK:s regionalbiskop för Norden, celebrerar och predikar.

LKK är en liten kristen kyrka med en mycket speciell profil. Kyrkoherde Elis Wikström, som är biskopens generalvikarie i Sverige, berättar för oss om den.

— LKK föddes i England 1916. Dess första biskopar hette Wedgwood och Leadbeater, och det är främst de som har förmedlat kyrkan. De var båda mycket aktiva inom den teosofiska rörelsen. Wedgwood var en tid generalsekreterare för den engelska sektionen av Teosofiska Samfundet. Teosofien intensifierade hans starka intresse för den kristna tron. Han ville bli kristen präst, men denna önskan omöjliggjordes av hans teosofiska engagemang: de kristna ville inte ha honom med. Senare kom han i kontakt med den gammalkatolska kyrkan, och där blev han prästvigd trots sitt uttalande teosofiska intresse. Med sig hade han en grupp likasinnade, så att det uppstod en liten teosofisk grupp kring Wedgwood inom den gammalkatolska kyrkan i England, vilka ville ha både de katolska sakramenten och en "teosofiskt obegränsad kristendom".

Hur blev Wedgwood intresserad av det katolska sakramental livet?

— Hans vän Leadbeater var klär-

Kyrkoherde Elis Wikström

voajant, och med sin klärvoajanta syn såg denne att det sker något betydelsefullt under de sju katolska sakramenten, som bygger på "apostolisk succession". Under transsubstantiationsakten sker ett förvandlingsunder, så att Kristus inkarnerar i brödet och vinet: det gudomliga medvetandet, Kristusmedvetandet, stiger ned i brödet och vinet och sänder ut kraft, eller nåd, över gudstjänstdeltagare och omvärld. Leadbeater kom fram till att det finns en djup sanning i de katolska kyrkornas tro, bakom dogmernas bokstav, och han skrev en artikel, där han förklarade detta. Den artikeln lästes av Wedgwood, som blev allt mer intresserad, och det ledde till att han sökte sig till den gammalkatolska kyrkan, där han välkomnades och prästvigdes. Han var mycket glad att ha funnit en kyrka där han kunde förena sin teosofiska kristendom med katolsk sakramentalism. Visserligen gjorde denna kyrkas ärkebiskop senare helt om och förklarade att Wedgwood som medlem där inte fick vara teosof, men som genom ett under blev Wedgwood senare själv kyrkans biskopliga överhuvud 1916. Kyrkan tog det nya namnet Liberala Katolska Kyrkan och började sedan växa överallt i världen.

— Karakteristiskt för den nya kyrkan, vars principer utformades främst av biskop Wedgwood och biskop Leadbeater, blev att man inte krävde bokstavlig tro på bestämda dogmer — kyrkan blev liberal, vilket innebar att en människa fullständigt fritt kunde söka sanningen inom kyrkan: den tro hon kommer fram till bör vara resulta-

tet av hennes eget andliga skådande och inte anammande av färdiga dogmer. Människan bör inifrån lära känna de andliga tingen. Det är alltså mystikens väg, som kyrkan talar för och anser står öppen för varje sökande människa. På den inre vägen möter människan förr eller senare sina andliga lärare — det kan vara Kristus eller helgon eller änglar — och hon får inifrån undervisning genom att de andliga ögonen öppnas så att hon skådar de andliga tingen direkt. Det är alltså inte fråga om ett blott intellektuellt förstående utan om ett inre skådande, som spränger alla intellektuella gränser.

Men LKK har väl trossatser?

— Lärosatser skall finnas, anser vi, men man måste ständigt framhålla att sanningen, Kristus, övergår allt förstånd. Den andliga sanningen är större än vi mentalt kan fatta. Lärosatserna är alltså bara hjälpmedel att ana de andliga tingen; de är inte i sig själva några fullkomliga beskrivningar av tingen.

Ni har en trosbekännelse...

— LKK har bl. a. den nicenska trosbekännelsen tillsammans med andra kristna, men samtidigt ger vi medlemmen fullständig frihet att tolka den, så som han själv finner riktigt, efter sin egen mognad och sin egen erfarenhet. Den troende kan t. ex. ha en mystisk, icke bokstavlig, tolkning av bekännelsen, i det han anar att orden endast är ofullkomliga symboler för en djup verklighet, eller upplever att sanningen är utsäglig och endast kan antydvas med liknelser.

Kyrkoherde Wikström erinrar om de kristna gnostikernas evangelium, Pistis Sophia, där Gud framställs som "det utsägliga mysteriet", samt Buddhas uttalande "min lära kan inte predikas" och Tao Te Kings förkunnelse "det som är värt att sägas, kan inte sägas; det som kan sägas, är inte värt att sägas". Inom LKK menar man alltså att det är fel att låsa fast våra begrepp om verkligheten vid dogmernas bokstav; man måste ge människorna frihet i tolkningen av trossatserna.

Hur ser ni inom LKK på Kristus-gestalten?

— Kristus sade sig vara Guds son — och så säger också det kristna dogmat. Bibeln omtalar att fariséerna betraktade detta som en hädelse. Men Kristus svarade dem att

enligt skrifterna (Ps 82.6) säger Gud att vi alla är "gudar och den Högstes söner". En central tanke inom LKK är att allting till sitt innersta väsen är gudomligt — identiskt med Gud själv; Gud finns immanent och transcendent i varje liten fågel, i varje grässtrå, i varje sten osv. Allting är en inkarnation av Gud. Skillnaden mellan Jesus och mig själv är att han är en "fullkomlig människa". Jag är ännu inte fullkomlig i min mänskliga natur. Men i vår innersta, eviga natur är vi alla identiska med den fullkomlige Guden. När en människa börjar se in i sig själv, försöker analysera sitt eget väsen och ställer frågan: vem är jag?, då upplever hon inom sig ett jag som är mentalt; men detta är inte det verkliga, eviga, jaget, utan en projektion av vårt mentala liv och ändras undan för undan. Det verkliga jaget är en evig ande, en gnista av Gud själv — och kan därför aldrig förintas eller hamna i ett evigt helvete — utan endast under pilgrimsfärden i tid och rum temporärt fördunklas.

Detta liknar vedantas lära!

— Inom många religioner finns det människor som har haft denna upplevelse av alltings innersta identitet. Men de uttrycker det med olika ord. Vi talar om den "hemlighet som är Kristus i eder, vårt härlighetshopp". En buddhist kan säga att det innersta i människan är den eviga Buddhanaturen, en taoist kallar det tao, osv.

Men har inte LKK mottagit många impulser från österlandet?

— Vi lyssnar på alla profeter varigenom Guds ande talar — även forntida österländska, som givit prov på den djupaste inspiration och visdom. Deras sanningar är speciellt österländska till formen, men anden är densamma. Och man kan finna alla dessa sanningar inom sig själv. "Anden utrannsakar ju allt, ja ock Guds djuphet", säger 1 Kor. 2.10. Tao Teh King säger: "Utan att gå utom dörr kan man lära känna världen. Utan att se ut genom sitt fönster kan man skåda himmels Tao." — En människa kan alltså utan någon som helst kontakt med vedanta eller någon religion överhuvud taget inifrån lära känna den Gud som är hennes eget innersta väsen. Vi tror att Kristus och hans lärjungar kunde detta. De behövde inga impulser från österlandet, men de vördade och citerade fritt österländska vismän. De er-

kände t. ex. Abrahams religion. — I LKK har vi en positiv inställning till bl. a. de profeter som Gud sänt till Indien. Ett resultat är att bra-maner mottar nattvarden vid våra altaren utan något tvång att överge sin yogaväg. De tillåtes se Kristus som en gudomlig inkarnation som är ett med varje människas särpräglade väg till frigörelse från mänskliga begränsningar och till medvetet gudomligt liv.

Min egen inställning till dessa österländska helgon präglas av ett uttalande av Kristus i det gnostiska evangeliet Pistis Sophia. Kristus säger: "Alla dessa heliga människor är jag — jag är alla dessa heliga människor." — Mot bakgrunden av ett sådant uttalande kan jag själv inte ha något emot "österländska impulser".

Hur kan man bäst karakterisera LKK:s budskap?

— En av våra första ärkebiskopar (presiding bishop) Pigott, har sagt att liksom i urkristendomen flyter två himmelska floder samman i LKK: den ena floden kallas nu katolsk sakramentalism, den andra floden kallas nu teosofisk mysticism. Med det senare menar han

att medan teologen intellektuellt studerar trossatser, utformade av andra, så söker den verkliga teosofen komma fram till egen, inre upplysning genom direkt andligt skådande. Tron blir för en sådan teosof inte något som han lär in utifrån genom att läsa och lyssna till andra, utan tron blir en nåd, en andlig kunskap, en visdom, som sänker sig ned över människan från "Kristusjaget", från den gudomliga anden inom människan. Om Jesus sägs att den heliga Ande kom över honom så att han talade visdom. I LKK finner vi väldiga djup i sådant bildspråk. Det vi siktar mot är att vakna till medvetande om det oändliga hav av Ande i vilket vi lever och som är vårt inre väsen: det är en Theosophia-präglad mysticism som inifrån förmedlar kärlek, frid och visdom som övergår förståndet.

Kan man säga att LKK är en teosofisk kyrka eller en kyrka för teosofier?

— Kyrkan eller församlingen, "Kristi mystiska kropp", präglas av ett katolskt gudstjänstliv som innebär Mästarens sakramentala Närvaro. Privilegiet att leva i strålglan-

Intervjutekst: SM Bilder: Rein Vålme

sen av denna Närvaro skall kyrkan förmedla till varje sökande själ. Jag vet att det okunnigaste lilla barn själsligen blommar i detta solsken. Och kyrkan skall till varje pilgrim försöka ge den hjälp han kan ta emot genom predikan, meditationsundervisning, bibelstudium eller vad slags själavård individen behöver: kanske bara litet medmänsklig värme. Detta har vi gemensamt med andra kyrkor. Med LKK är Herrens avsikt att dessutom ge oss en teosofisk kyrka och en kyrka för teosofier. LKK:s raison d'être är alltså att dessutom fullborda återföreningen av katolsk sakramentalism och teosofisk mysticism. I början brukade man ofta beteckningen "den teosofiska kyrkan", men ordet teosofi är nu mångtydigt. Vi menar därmed den obegränsade kristendomen, sanningen själv, som teosofier avsåg med mottot "det finns ingen religion högre än sanningen". Vi menar också att LKK i sin egenskap av kristen kyrka rymmer en TEOSOFI som "modern teosofi" bara har börjat att utforska. En del "moderna teosofier" studerar först österns visdom, yoga, mudras, mantra, chakra, invigningar... och finner sedan långsamt i vår katolska sakramentalism obegränsade motsvarigheter. Vi menar att alla kyrkor har möjlighet att åter börja gräva fram kristendomens teosofiska grundval. — Men, som sagt: LKK är inte blott för teosofier utan för alla slags sökande människor.

Hur förhåller ni er till reinkarnationsläran?

— I vår "principförklaring och lärosammanfattning" sägs klart att reinkarnation är en naturlag. Kyrkan har ibland brukat uttrycken kroppslig uppståndelse, köttets uppståndelse. De kristna gnostikerna trodde att Kristus predikat återfödelse. Kristus säger i bibeln att Johannes döparen var en reinkarnation av Elias (Matt. 11.14, 17.10). För dem av oss som minns tidigare liv är reinkarnation inte en tro i betydelsen övertygelse genom anhopning av minneskunskap utan tro i betydelsen att ett andligt vetande från ovan sänker sig över vår mänskliga

Absolutionens sakrament förmedlas vid gudstjänst.

SPÖKFENOMEN

med tragisk påföljd

Av BIRGER QVARNSTRÖM

Dr Fanny Mosers arbete *Spuk* med undertiteln *Irrglaube oder Wahrglaube? Eine Frage der Menschheit* (1950) intar en förstarangsplats i de undersökningar om spökeriyttringar som de senaste årtiondena väckt så livligt intresse i vetenskapliga parapsykologiska kretsar. Meningen var att den omfångrika volymen skulle följas av en andra, mera teoretisk del, som författarinnan dock inte hann fullborda före sin död i februari 1953.

De tyngst vägande partierna i boken handlar om de spökerier som följde den schweiziske advokaten, nationalrådet Melchior Joller och hans familj i Stans vid Vierwaldstättersjön i början av 1860-talet. Fallet är synnerligen väl dokumenterat genom en av Joller förd dagbok (publicerad i Zürich 1863) och hans korrespondens med eminenta samtida forskare och får ytterligare historisk och psykologisk belysning genom dr Mosers grundliga undersökningar. William James har betecknat fallet som ett av de märkligaste i hela den hithörande litteraturen. Fenomenen började med till synes oskyldiga ljud som möjligen kunde ges en naturlig förklaring men antog inom kort en alltmer mardrömsartad, utmanande karaktär som om demoniska makter konspirerat för att driva familjen från gård och grund, vilket också till slut lyckades.

Under den relativt korta period på några veckor då fenomenen nådde sin kulmen utbröt i huset med obetydliga mellanrum ett obeskrivligt oväsen. Det bankade och dunkade i väggar och golv, detonationer skakade huset uppifrån och ner, föremål och husgeråd kastades omkring, stolar flyttades och påträffades kullvälta eller placerade med benen uppåt i ett annat rum. Vid ett tillfälle skakades en dörr så våldsamt att låset sprängdes loss och kastades mot den motsatta väggen. De kringflygande föremålen anträffades ofta på de mest oväntade ställen. Regler och lås hindrade inte den spöklika trafiken.

Plötsliga och häftiga stenregn förekom men vållade ingen skada på människor eller föremål. Stenar kas-

tades ibland från eldstaden ut i vardagsrummet. Töckenartade gestalter uppenbarade sig, ofta vid fullt dagsljus, och iaktogs även av främlingar. Jollers tioårige son Oskar påträffades en dag avsvimmad i en vindskammare efter mötet med en sådan dimgestalt. Alla familjemedlemmar kunde vittna om beröringar över pannan, nacken eller ansiktet av iskalla fingrar och händer. Ibland föreföll fenomenen intelligent styrda. Knackningar kunde erhållas på begäran. Mänskliga röster hördes, klagande eller bönfallande, stundom även musik och sång. Dessutom imiterades ljudet av klockor som dras upp, av vedsågning, räknandet av pengar etc. Tavlör vändes mot väggen i allas åsyn eller togs bort och ersattes med andra föremål. Samma egendomliga skämtlynne tog sig uttryck när det ryckte i stolarna på vilka folk redan satt sig. I samband med manipulationerna syntes ibland händer i luften som försvann lika hastigt som de uppenbarats sig.

Att detta nervkrig utsatte familjen för svåra fysiska och psykiska lidanden behöver knappast framhållas, men säkerligen är det svårt att bilda sig en riktigt levande föreställning om hur djupgående och uppslitande provningarna i själva verket var. Man måste försöka fatta vad det innebär att leva vecka efter vecka i sömnlöshet och ständig torterande oro för vad som eventuellt kan komma att hända i nästa ögonblick. Det gick så långt att ingen vågade vara ensam i huset, alla kände gastkramningen, ängslan och vandan. Särskilt gick det ut över barnen. Deras hälsa blev lidande, och det ansågs tillrådligt att skaffa dem inkvartring på annat håll.

Härtill kom att de märkliga händelserna väckte allmän uppmärksamhet i hela trakten och vida omkring. Skådelystna strömmade till från alla håll. Från det närbelägna Luzern kom hela karavaner av nyfikna för att bevittna underverken och polisen hade all möda att skydda spöklplatsen för hysteriskt anfäktade besökare som inte drog sig för att i familjens frånvaro tränga in i huset.

Situationen blev inte bättre sedan den blivit en sensation för tidningarna. Joller anklagades öppet för att själv ha framkallat fenomenen med redskap som anträffats i huset. Det sades också att hans äldste son haft umgänge med zigenare och lärt en del konster och hyss som han skrämde familjen med. Att fenomenen bevittnats av hundratals och åter hundratals åskådare, att hela huset genom-sökts utan att någon naturlig fysisk orsak till de mystiska händelserna kunnat upptäckas — allt detta spelade ingen roll, de befängda ryktena stod inte att hejda.

Hur pessimistiskt Joller uppfattade sin situation framgår av hans brev-växling med professor M. Perty i Bern och den italienske forskaren Ernesto Bozzano. Joller kände sig skandaliserad, utlämnad, övergiven, rädlös. Han menade sig ha endast ett val — att fly undan de fientliga makterna som visade allt större målmedvetenhet och aggressivitet. I oktober 1862 flyttade han med familjen från Stans till Zürich där han kom att stanna ungefär två år. Huset i Stans avyttrades efter några månader långt under det verkliga värdet.

Härmed är tragediens första del avslutad och ridån kan gå upp för andra akten.

Alltså:

I Zürich fortsatte spökerierna efter en tids uppehåll men sporadiskt och i relativt dämpade former, tills en händelse inträffade som betecknar vändpunkten i denna sällsamma historia och som en vän till familjen gett dr Moser följande knapphändiga antydningar om. Det heter:

"En natt måste också fadern ha upplevat något förfärligt, ty då han en morgon kom ut från sitt rum, var hans hår snö vitt. Det hade gjort ett fruktansvärt intryck på familjen. Vad det berodde på har han aldrig omtalat för någon människa men han förklarade: 'Nu förstår jag allt.' Han ämnade med familjen resa till Rom och berätta det för påven. Där stannade han sedan kvar."

Faktum är att Joller strax efteråt

flyttade till Rom där han avled 1865 vid 47 års ålder. Något samtal med påven tycks inte ha ägt rum.

Berättelsen om Jollers upplevelse som gjorde hans hår vitt över en natt är med all säkerhet riktig. Förfrågningar hos Jollers efterlevande i Italien, som för dr Mosers räkning gjordes av nervläkaren och parapsykologen E. Servadio, gav full bekräftelse på den punkten och kompletterar bilden även i andra avseenden.

Rent allmänt kan sägas att spökerierna är av den typ som är bundna till en viss person eller grupp av personer, som sig själva ovetande är orsak till telekinetiska verkningar. Det är omöjligt att utpeka någon bestämd medlem av familjen ty fenomenen inträffade oberoende av om Joller själv eller något av barnen var frånvarande. Av Servadios utredning framgår klart nog att enstaka medlemmar av familjen var utrustade med paranormala anlag som tog sig uttryck inte bara telekinetiskt utan även som känslighet för stundande dödsfall m. m. Betecknande är att då Jollers försvann från Stans, upphörde också störningarna därstädes.

Av parapsykologisk betydelse för belysningen av fallet är att man inom den Jollerska familjekretsen till slut nästan tvingades att tro att fenomenen framkallades av andeväsen, vilket inte är underligt med tanke på de provocerade knackningarna, de klagande rösterna, sången m. m.

Av speciellt intresse är frågan: Vad kan ha passerat den ödesdigra natten då Joller greps av sådan fasa att hans hår vitnade och han såg sin enda räddning i en brådstörtad flykt till Rom där han hoppades finna bot och befrielse genom att anförtro sig åt påven.

Det är naturligtvis svårt att ge säkert besked; flera alternativ är tänkbara. Men antagligen förhåller det sig så, att Joller i den ensamma nattens tystnad upptäckte att fenomenen på något sätt var beroende av honom själv. Det vore inte underligt om han tidigare kommit att betrakta dem som ett djävulens bländverk. Den plötsligt uppflammande aningen om att han själv mer eller mindre direkt var deras medverkande orsak måste ha slagit honom med panik. Var han kanske besatt, ett instrument för onda makter? Misstanken härom kan ha fått konkret stöd i de visionära upplevelser som Joller inte stod främmande för men ogärna talade om. Han hade vid något tillfälle haft visionen av en imponerande gestalt som inte ingav förtroende.

Denna förklaringslinje är inte så

verklighetsfrämmande som det i förstone kan förefalla, tvärtom är den plausibel inte minst med tanke på den hållning katolska kyrkan officiellt intar med hänsyn till djävulstron. Moderna psykiatriska och psykoanalytiska betraktelsesätt avvisas. Enligt ett uttalande av påven Paul VI 1972 är djävulen "en verkande makt, ett levande andligt väsen, fördärvat och fördärvande, en förskräcklig realitet, hemlighetsfull och skrämmande". (1).

I katolska länder söker man ju ännu i dag förjaga spökerier med exorcism, ett tillvägagångssätt som mycket väl kan ha en i gynnsam mening suggestiv verkan, ungefär som Poul Bjerrers framgångsrika hypnotiska terapi i fallet Karin.

Ser man fallet Joller i ljuset av den här framlagda förklaringen, förstår man huvudpersonens reaktioner och handlande som i allt högre grad kom att präglas av panik och desperation.

Vi måste inse dessa faktas existens oberoende om vi förstår dem eller ej. Det finns all anledning begrunda C. G. Jungs ord i företalet till dr Mosers avhandling: "Den största fara som någonsin hotat mänskligheten kommer från den del av vår erfarenhetsvärld om vilken vi vet minst."

Jungs uttalande har en giltighet som sträcker sig långt utöver de i det individuella fallet utstakade gränserna. Onekligen är det oroande att personer med i psyket inbyggd PK utan att veta om det kan manipulera invecklad teknisk apparatur såsom skedde i det av professor Bender undersökta Rosenheimfallet. En kvinnlig praktikant på ett advokatkontor inverkade i månader störande på det elektriska nätet som visade högre spänning än den från elverket levererade m. m. Några av de telekinetiska fenomenen registrerades med videobandspelare. Två tillkallade fysiker fann fenomenen oförklarliga och konstaterade att bedrägeri helt måste lämnas ur räkningen. (2). Uri Gellers fenomen tycks i mera specialiserad form höra till samma kategori, men de har ännu inte med samma säkerhet fastslagits. Det skall slutligen framhållas att de vid seanser iakttaga fenomenen visar påtagliga paralleller till de spontana fallen, såsom envar som har en smula beläsenhet på området själv i detalj kan konstatera.

Litteratur:

1. Psi und Psyche. Festschrift für Hans Bender. Deutsche Verlags-Anstalt 1974, sid. 63.
2. Rosenheimfallet, Sökaren nr 2, 1971 samt Sökaren nr 5, 1973: Psykokinesi i spontanfall och experimentalseanser.

Geller ingen illusionist

Den spiritualistiska nyhetstidningen *Psychic News*, London, upplyser att en grupp illusionister nyligen studerat Uri Geller i Amerika och därefter förklarat att han inte är någon magiker utan en person med psykiska krafter. Det är Uri Gellers sekreterare Trina Vatter som meddelar detta. Hon visar också upp ett intyg från en Artur Zorka, som är ordförande i den ockulta undersökningskommittén inom Atlanta-avdelningen av det amerikanska illusionistsällskapet. Medlemmar av kommittén iakttog Uri Geller, honom ovetande, under ett framträdande. Därefter studerade Zorka och hans kollega Abb Dickson Geller vid ett privat sammanträffande. Zorka skriver att vi trolldarlar är experter på bedrägliga knep; hans egen specialitet är just psykisk magi, dvs. trick som ser ut som äkta psykiska fenomen. Undersökarna vidtog alla expert-åtgärder för att förhindra kända knep.

I det första testet gjorde Zorka och Dickson, ensamma med Geller i ett rum utan speglar, teckningar på blanka sidor i en bok, som de hela tiden hade hand om. Handrörelserna begränsades till ett minimum, och inget ljud hördes, som kunde vara till någon ledning för Geller; och inte någon gång vände sig denne om för att titta. Fastän Geller misslyckades i några fall, hade han också fenomenala träffar. I två fall ritade han t. o. m. bilder som Zorka endast *tänkt* på men inte verkligen tecknat ned.

I ett experiment fick Geller en gaffel av stål. Denna hade vid undersökning visats vara ytterligt motståndskraftig mot fysisk påverkan. Medan Zorka betraktade Geller, när denne hade gaffeln i handen, exploderade den bokstavligen, och fragment av nylonhandtaget spreds över rummet.

Zorka iakttog också hur Geller "böjde" en nyckel. Han skriver i utlånet att fastän trolldarlar kan upprepa Gellers fenomen med för dem kända trick, finns det likväl inga illusions-trick som kan ha använts vid Uri Gellers uppvisningar för undersökarna.

(Källa: *Psychic News*, 28 juni 1975.)

Astrologisk Psykologiska Institutet (Carl Lidman)

Kurs i astrologi och kosmobiologi
börjar i oktober.

Anmälan och upplysningar
på tel. 08-48 80 58.

SRI KRISHNA CHAITANYA

den gyllene avataren

AV AJIT DAS

Avataren Sri Krishna Chaitanya är i Indien känd, vördad och dyrkad som Gud själv, men föga känd i västvärlden. — En *avatar*, vad är det? Ordet är sanskrit och betyder "den som stiger ned", och det syftar på när Gud inkarnerar i vår materiella värld. Många har den uppfattningen att när Gud uppenbarar sig i denna värld, gör han det i en materiell kropp av samma slag som vi har. Detta är dock en missuppfattning. I *Bhagavad-gita*, som utgör kärnan av den vediska kunskapen, säger Krishna: "Fastän Jag är ofödd och Min transcendentala kropp aldrig förfaller, och fastän Jag är alla varelsers Herre, framträder Jag likväl i varje tidsålder i Min ursprungliga transcendentala skepnad." (*Bhagavad-gita* 4.6) Krishna, Gud, är andlig, och detsamma gäller alla hans inkarnationer, Rama, Nrisinga, Varaha, Vamana etc.

I den nuvarande tidsåldern, *kali-yuga*, framträder Krishna som Sri Krishna Chaitanya, vilket bekräftas i *Srimad-Bhagavatam*, en av *veda*-skrifterna: "I *kali-yuga* kommer den Högsta Herren som En som alltid sjunger Sri Krishnas heliga namn, som är Krishna Själv, och Vars hy är gyllene." (*Srimad-Bhagavatam* 11.5.32) Chaitanya är alltså inte någon vanlig människa eller ens ett helgon, utan en fullständigt andlig varelse. Han är Krishna själv, som i denna *kali-yuga*, en tidsålder då missämja och skenlighet dominerar människosamhället, framträder som en *Krishna-bhakta* (Krishna-hängiven) för att lära de fallna människorna hur man älskar och tjänar Krishna.

För femtusen år sedan talade Krishna genom *Bhagavad-gita*, och för femhundra år sedan kom han själv som Chaitanya för att visa hur man lever enligt *Bhagavad-gita*. Chaitanya engagerade var och en, oberoende av kast och hudfärg, i att erfara den högsta fullkomligheten, ren gudskärlek (*Krishna-prema*) genom att sprida *sankirtana*-rörelsen, dvs. sjungandet av Guds heliga namn: *Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare*

Chaitanya, innan han blivit sannyasa-munk, leder en sankirtanagrupp i extatisk sång och dans.

Hare, Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare. Detta är enligt *veda* den för *kali-yuga* rekommenderade metoden att nå självförverkligande och ren kärlek till Gud.

Här ska kort beskrivas Chaitanyas liv, och därefter hans lära. Som källor har använts de vediska skrifterna *Sri-Chaitanya-Charitamrita* och *Bhakti-Rasamrita-Sindhu* samt skrifter av Srila Bhaktivinode Thakur, en framstående *bhakta* i den moderna tiden, som påbörjade spridandet av Chaitanyas *sankirtana*-rörelse till västvärlden.

Chaitanyas liv

Sri Krishna Chaitanya uppenbarade sig i Nadia, Indien, den 18 februari

men började laga en andra gång. Samma sak hände igen. När han tredje gången försökte offra till Krishna, var det redan sent och alla i huset hade gått till sängs. Då uppenbarade sig Chaitanya som Krishna för *brahminen*, vilken genast kom i religiös extas vid åsynen av föremålet för sin dyrkan.

Chaitanya började sina studier redan vid fem års ålder, först i bengali och sedan i sanskrit, logik och *vedanta*. Redan som tioåring var han mycket lärd i dessa ämnen, och vid sexton års ålder besegrade han en av Indiens mest lärde, Keshav Misra, i en diskussion. Han var nu den tidens främste *pandit* (lärd man).

Under de senare tonåren inledde han sin verkliga mission. Han blev andligt initierad av Ishvara Puri och började predika *bhakti*, gudskärlek. Han organiserade stora *samkirtana*-grupper, som dansade genom städer och byar, sjungande Guds heliga namn. Han sade till sina efterföljare att gå från dörr till dörr och uppmana alla att sjunga Krishnas namn. På detta sätt spred han ren gudskärlek över hela Nadia-distriktet.

Chaitanyas mission var dock universell: han försakade alla sociala band, hem och familj m. m. genom att vid tjugofyra års ålder bli *sannyasa*-munk för att sprida *bhakti* över hela Indien. I Puri sammanträffade han med Sarvabhauma, dåtidens mäktigaste *pandit*, mycket lärd i *vedanta*-filosofi enligt Sankaracharyas panteistiska skola. Sarvabhauma bad Chaitanya att lyssna till hans uppläsning och förklaring av *vedanta-sutra*, och Chaitanya accepterade villigt förslaget. I sju dagar lyssnare Chaitanya i tystnad på Sarvabhaumas allvarliga föreläsning, varefter Sarvabhauma sade: "Krishna Chaitanya! Jag tror att du inte förstår *vedanta*, eftersom du inte sagt någonting efter att ha hört mina uppläsningar och förklaringar." Chaitanya svarade att han mycket väl förstod *vedanta-sutra*, men att han inte kunde fatta vad Sankaracharya menade med sina förklaringar. Förvånad sade Sarvabhauma: "Hur kommer det sig att du förstår *vedanta-sutras* innebörd men inte kommentarerna som förklarar den? Om du förstår *vedanta-sutra*, låt mig då höra din förklaring." Därefter förklarade Chaitanya *vedanta-sutra* på sitt eget sätt, utan att beröra Sankaracharyas panteistiska tolkningar. Sarvabhaume såg sanningen, skönheten och harmonin i Chaitanyas förklaring, och han medgav att det var första gången han hört någon förklara *vedanta-sutra* på ett så enkelt sätt. Därefter underord-

nade han sig Chaitanya, och blev dennes efterföljare och en av dåtidens främsta *bhaktas*.

Härefter reste Chaitanya runt hela Indien och predikade *bhakti*-kulten. Han omvände ett stort antal muslimer genom att argumentera från koranen. Han kom till Benares, som var Sankaracharyas efterföljares högborg. Det fanns många *sannyasis* där av den panteistiska skolan, och genom att låta gudskärlekens harmoni och skönhet vidröra deras hjärtan, förvandlade Chaitanya dem, efter en kort diskussion, till *Krishna-bhaktas* — från torra stickor till utslagna blommor. Benares förvandlades till ett hav av Guds namn: *Hare Krishna, Hare Krishna, Krishna Krishna, Hare Hare. Hare Rama, Hare Rama, Rama Rama, Hare Hare*.

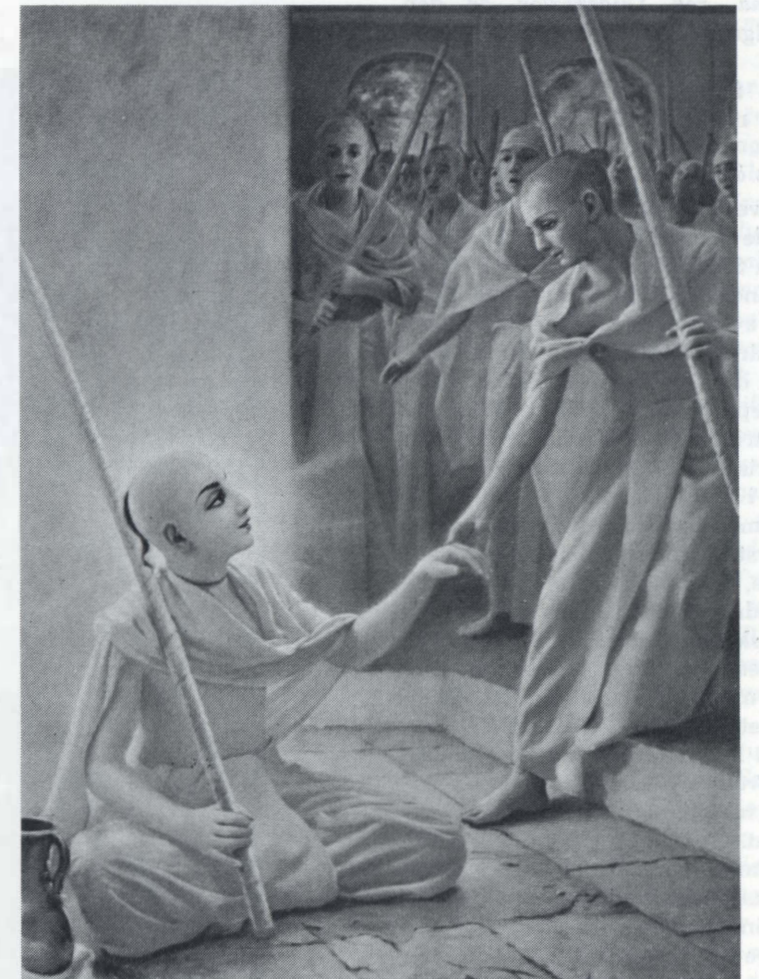
Från det han var trettioett år levde Chaitanya ständigt i Puri. Under dessa år var han försvunnen i djup religiös extas. Han var omgiven av ett stort antal efterföljare, vilka alla var *Krishna bhaktas* av högsta orden. Han trängde djupare och djupare in i den religiösa känslans värld, en värld av ren kärlek till Krishna, utan det

minsta spår av själviska motiv. Chaitanya var ödmjukheten personifierad. Han älskades djupt av alla som träffade honom. Han samtalade med religiösa män, dyrkade, sjöng och dansade i extatisk kärlek. Ibland, då han underlät att ta hand om sig själv, förlorade han medvetandet och var tvungen att väckas upp igen av sina lärjungar. Han sände ut sina lärjungar över hela Indien för att predika *bhakti* och skriva böcker om *bhakti*-vetenskapen, grundade på *vedas* auktoritet. Han förutsade att i varje stad och by över hela världen kommer Krishnas namn att höras. När han var fyrtioåttio år lämnade Chaitanya denna värld mitt under *sankirtana* (sång och dans) i Tota Gopinath-templet i Puri.

Chaitanyas lära

Vediska sanningar

Chaitanya lär oss först och främst att människan genom sitt förstånd inte är kapabel att närma sig den gudomliga andevärlden. Däremot kan hon genom sin religiösa känsla, även om den är mycket litet utvecklad, ha kraft att förstå andliga ting. Den andliga insik-

Prakasananda Sarasvati, den ledande sannyasin i Benares, inbjuder Chaitanya till en diskussion.

ten har kommit ned från den andliga sfären, från Gud själv, genom en kedja av renade och välsignade själar. Denna insikt nedtecknades av helgonet Vyasa i form av *veda*-skrifterna. Dessa är därför andliga och eviga till sin natur, och de är de enda bevisen i andliga frågor. Förståndet kan, då det hjälper den andliga insikten, accepteras som stödbevis. Enligt Chaitanya lär oss *veda* nio grundsatser. Dessa är:

- 1) Gud, Krishna, är En och utan jämlike.
- 2) Hans makt är alltid utan gräns.
- 3) Han är ett hav av *rasa*, dvs. känslan som upplevs vid ett förhållande.
- 4) Själen, varje individs egentliga identitet, är en avskild del av Honom.
- 5) Vissa själar är fängslade av *maya*, Hans illusoriska energi.
- 6) Vissa själar är befriade från *mayas* grepp.
- 7) Alla andliga och materiella fenomen är *bhedabheda-prakas* av Krishna, dvs. samtidigt ett med och skilda från Honom.
- 8) *Bhakti*, tjänande kärlek, är det enda sättet att uppnå den andliga existensens slutgiltiga mål.
- 9) *Prema*, ren Gudskärlek är den andliga tillvarons enda slutgiltiga mål.

I det följande skall kortfattat behandlas några av de nio punkterna.

Krishna är En och utan jämlike.

I den vediska teologin är gudomens skapande princip personifierad i Brahma; och Siva är den förstörande principen. Indra har hand om vissa lägre former av administration i den materiella världen. Dessa gestalter är alltså inte den allsmäktiga Guden själv, utan representerar endast vissa av hans attribut. De har erhållit sin makt från Krishna och de är underordnade tjänare i hans tjänst.

Gudomen har tre distinkta aspekter. Den första är den panteistiska skolans negativa, opersonliga *brahman*-aspekt. Den andra är den Universella Själen i *yoga*-skolan, som kallas *paramatma*. Den tredje är den Personliga Gudomen, med hela Hans Majestät, Makt, Härlighet, Skönhet, Kunskap och Överhet förenade i en Person, *Bhagavan*. *Brahman*- och *paramatma*-aspekten inkluderas alltså i *Bhagavan*-aspekten. Denna *Bhagavan* är Krishna, gudarnas Gud och ursprunget till alla inkarnationer. Människans materiella sinnen kan inte närma sig honom. Det är andesjälen i människan som kan se honom direkt och umgås med honom. Själen har på grund av sin egen frivilliga förnedring förlorat

sin rätt att se Krishna, men Krishna kan, genom sin överväldigande makt, framträda inför alla människors åsyn. Den rationella människan kan knappast fatta och tro på Krishna, men i den mån hennes andliga insikt förbättras, ser hon honom och älskar honom med hela sitt hjärta.

Chaitanya lär oss, att om vi vill förstå Krishna, måste vi förkasta alla fördomar som vi erhållit från rationella tänkare vilka förnekar det andligas existens. Vi måste umgås med andliga människor och studera andliga skrifter. Krishna är inte ett fantasifoster, ej heller har vi rätt att tro att han är ett materiellt fenomen, som av dårar uppfattas som den Högsta Varelsen. Den opersonliga *brahman*, det eviga varat, är endast strålgansen från Krishnas kropp.

Han är ett hav av rasa, dvs. den känsla som upplevs vid ett förhållande.

Rasa är en evig princip, identisk med Krishna. Krishna är ett hav av *rasa*, och människosjälen kan uppfatta enbart en droppe av detta *rasa*. Varje själ har ett evigt förhållande med Krishna. Den upplevda extatiska känslan i detta kärleksförhållande kallas

rasa. *Rasa* är till naturen andligt, men existerar också i en förvrängd form i den materiella världen, då själen är under inflytande av *maya*, illusion. Då identifieras *rasa* som den sinnesnjutning eller lusta som människan upplever i förhållande till materiella objekt.

Själen är en avskild del av Krishna

Med själen avses här alla själar, vare sig de befinner sig i människo- eller djurkropp eller i halvgudars kroppar. Betingad av den materiella energin vandrar själen från kropp till kropp i den materiella världen. Kroppens natur beror på medvetandet. Själens nästa kropp erhålles i enlighet med det medvetande som utvecklas i den nuvarande kroppen. På det sättet kan man antingen gå nedåt till djurriket, eller uppåt till halvgudarnas världar. Detta kallas själavandring.

När dessa själar, i egenskap av delar av Gud, är avskilda från Gud, betyder det inte att Gud förlorar sin helhet. Själarna jämförs ibland med gnistor från en eld, och Krishna jämförs med den ursprungliga elden. Gnistorna, fastän mycket mindre än elden

Chaitanya talar till en grupp sannyasis i Benares och uppväcker hos dem kärlek till Krishna.

kvantitativt sett, har dock samma kvaliteter som elden, nämligen hetta och ljus. Krishna är den högsta viljan, och därför har den atomiska själen fri vilja, men dock mycket begränsad. De som väljer att tjäna Gud engageras på olika sätt i Guds tjänst i den andliga världen. De utsätts inte för de lidanden som orsakas av *maya* och *karma*-lagen, utan lever fyllda av kunskap i evig lycka. De som vill njuta grips av *mayas* och kommer under inflytande av *mayas* *karma*-lag, som upphör endast då de åter inser sin naturliga ställning som Guds eviga tjänare.

Vissa själar är befriade från mayas grepp.

Själen vandrar på *mayas* väg sedan urminnes tider, och erfar allehanda njutningar och lidanden. Hur blir man fri från denna tillvaro? Varken religion, yoga, kunskap eller försakelse kan ge oss vad vi verkligen söker. Endast när man kommer i kontakt med en ren gudshängiven, vars hjärta har smält av *Krishna-prema*, blir man inspirerad att hänge sig åt *bhakti*, den tjänande kärleken, genom att följa honom i spåren och ständigt studera och tillämpa *bhakti*. Gradvis tvättas man ren från *mayas* besmittelse, och till slut uppnår man sin rena natur och glädjes åt det sötaste, oförvanskade *rasa*. Umgänge med andliga människor är det enda sättet genom vilket man kan uppnå det slutliga målet. *Bhakti* är en princip, som strömmar från en gynnad själ till en annan. Fullkomlighet kan alltså endast uppnås om man accepterar en äkta *guru*, som är en ren gudshängiven och kommer i en lärjungesuccession som går tillbaka till Krishna själv. Av denna *guru* erhåller man en andlig övertygelse, som leder till begär efter *bhakti*. Denna övertygelse utgörs av tre aspekter: tro på gudomens överordnade skönhet, en önskan att osjälviskt tjäna Gud samt en avsmak för sinnesnjutning och självupphöjelse.

Alla andliga och materiella fenomen är samtidigt ett med och skilda från Krishna.

Chaitanya hävdar att i dessa frågor är metafysiska diskussioner fullkomligt värdelösa. *Veda* bekräftar ibland att den enskilda själen är skild från Gud, och ibland att själen är Gud. *Veda* säger alltid sanningen. Själen är samtidigt skild från och identisk med Gud. Detta kan inte förstås av rationalisten. Vi måste därför inse att genom sin kraft, som är bortom all

Ajit Das, här fotograferad med Krishna och Bhaktivedanta Swami på bilder i bakgrunden, berättar om sig själv:

"Mitt världsliga namn är Willy Pfändtner, och jag är 27 år. Jag har mitt föräldrahem i Västerås, där jag tog studenten 1966. Vid den tiden började jag intressera mig för livsåskådningsfrågor. Kristendomen ansåg jag var alltför sentimental och dogmatisk. Jag var mer intresserad av filosofi. Därför började jag studera teoretisk filosofi och psykologi vid Uppsala Universitet. Mycket snart fann jag dock att den västerländska analytiska filosofin är oförmögen att ge några svar på livsfrågorna. Den är alltför teoretisk och spekulativ. Vad jag sökte var ett praktiskt engagemang, ett liv som kunde ge mening och djupare insikt. Jag började intressera mig för indisk filosofi och såg i den en möjlighet att finna svaren på mina frågor, men jag insåg också, efter att ha läst några böcker om indisk filosofi, att jag behövde en andlig mästare, en *guru*. Därför reste jag till Indien 1969. Resan blev på sätt och vis en besvikelse. Någon verklig renhet och sanning var det svårt att finna bland alla hashrökande sadhus och falska gurus. Jag fann dock en översättning och förklaring till *Bhagavad-gita* av A. C. Bhaktivedanta Swami. Jag hade tidigare läst flera tolkningar av *Bhagavad-gita*, men i denna, som var benämnd *Bhagavad-gita As It Is*, fann jag en övertygelse, harmoni och skönhet utan like. Frågan om ett praktiskt engagemang var dock ännu inte löst. Inte förrän ett år senare, då jag befann mig i Australien och där hade träffat två av Bhaktivedanta Swamis lärjungar, började jag under deras ledning att praktisera *bhakti-yoga*. 1971 kom Swami Bhaktivedanta själv till Australien, och jag initierades av honom och erhöll därmed mitt andliga namn, Ajit Das. Sedan dess har jag besökt Indien ett par gånger för vidare studier. 1973 kom jag till Sverige tillsammans med ytterligare fyra av Swami Bhaktivedantas lärjungar för att öppna ett center för det Internationella Sällskapet för Krishna-medvetande i Stockholm. Denna rörelse, som förkortas ISKCON och populärt kallas Hare-Krishna-rörelsen, startades av Swami Bhaktivedanta 1966 på uppdrag av hans *guru* Bhaktisiddhanta Sarasvati för att sprida *bhakti-yoga* eller Krishna-medvetande över hela världen. Jag är nu sysselsatt med att översätta *Bhagavad-gita* och andra skrifter till svenska, och jag håller också föredrag i skolor och andra institutioner."

Forts på sidan 22

KÄRLEK

"Du skall älska din nästa såsom dig själv." I Tredje Moseboken (19:18) står de orden. De har ingen framträdande plats där, de accentueras inte, nämns mest i förbigående i en längre framställning om helighetsregler. Men ett litet stycke längre fram återkommer texten till detta (3 Mos. 19:34). Den säger att främlingen som bor hos er, i ert land, skall räknas som en inföding bland er, och *du skall älska honom såsom dig själv*. Men även där säges det utan eftertryck.

I Moseböckerna finns, på en del ställen, *andan* bakom de där orden, manifesterad bl. a. i Guds bud (2 Mos. 20). Men ändå: den lysande idén, den pregnanta formuleringen *du skall älska din nästa såsom dig själv* har blott en alldeles undanskymd plats i texten. Den är faktiskt inklämd bland trivialiteter, absurditeter och elakheter. Den lyfts inte fram, ropas inte ut, nämns inte som något viktigt. Den nästan försvinner som en pärla bland sandkorn. Men en som såg pärlan och förstod dess värde var Jesus. Han förklarade att det främsta av buden är att älska Herren Gud; därefter kommer budet — som inte nämns i 2 Mos. 20 — att man skall älska sin nästa såsom sig själv. Det budet plockade Jesus fram ur dess undanskymdhet och förklarade: "På dessa två bud hänger hela lagen och profeterna." (Matt. 22:40)

Jesus store lärjunge och apostel Paulus skrev i ett brev att de där orden är sammanfattningen av de andra buden (Rom. 13:9) och lärjungen Jakob kallade dem "den konungliga lagen" (2:8).

Kärleksidén spirar som små spridda blomster i de äldsta judiska skrifterna, men den lyser likväl med sanningens ljus i ögonen på dem som är känsliga nog.

Jesus tog upp och fattade klart storheten i budet om kärleken till nästan. Han gav det den framträdande plats som det förtjänade. Han lyfte fram det, strök under det, förhärligade det. Men kärlekens idé är ändå större än t. o. m. Jesus. Hos honom fanns en hårdhet, en brist på just kärlek. Fien-der kallade han "ni huggormars avföda", och han hotade med förbannelse och helvetesstraff: "Gå bort ifrån mig, ni förbannade, till den eviga elden, som är tillredd åt djävulen och hans änglar!" (Matt. 25:41) Alltså,

Heliga Guds moder och Jesusbarnet. Katedralen i Guildford, Surrey, England. För de kristet troende är Jesus det godas manifestation, uttryck för fullkomlig kärlek.

menade Jesus: var rättfärdig, annars tar fan dig! — Och den kärlek som i sig innesluter även djuren, allkärleken, den talar Jesus aldrig om. Djurens rike var i hans värld som ett vitt fält, ett oupptäckt land.

Kärlekens idé, som är mänsklighetens yppersta egendom, är större än Jesus från Nasaret. Den är större än Krishna, Buddha och Muhammed. Den

är större än allt mänskligt, men finns i allt mänskligt.

Jesus var en stor etisk lärare, ty han förbättrade kärlekens ställning i medvetandet. Hans undervisning innebar en etisk landvinning, en vidgad moralisk medvetenhet.

Evangelisten Johannes återger dessa ord av Jesus: "Ett nytt bud ger jag er, att ni skall älska varandra, ja,

såsom jag har älskat er, så skall ni också älska varandra." (13:34) Och i Johannes första brev finner vi följande uttalanden: "Den som säger sig vara i ljuset och hatar sin broder, han är ännu alltjämt i mörkret." (2:9) "Kära barn, låt oss älska inte med ord eller med tungan, utan i gärning och i sanning." (3:18) "Och detta är hans bud, att vi skall tro på hans Sons, Jesu Kristi, namn och älska varandra, enligt det bud som han har gett oss." (3:23) "Mina älskade, låt oss älska varandra, ty kärleken är av Gud, och var och en som älskar, han är född av Gud och känner Gud." (4:7)

Jesus lyfte upp kärleksidén i ett klarare ljus än hans föregångare, de gammaltestamentliga profeterna, hade gjort. Kristendomen blev präglad av principen om nästakärlek: en lång rad kärlekens utmärkta tjänare finns i kristendomens historia.

Idén om kärlek till nästan genom-syrar inte Gamla testamentet. Men det etiska ljuset började lysa i Moses religion, och det lyste ännu klarare hos Jesus. Det finns i *alla* de stora religionerna, oftast undanskymt, sällan flammande högt och hett, liksom undansatt i en lampa i ett hörn av templet, dit människorna blott tillfälligt kastar sin blick. Men ljuset finns där, och de känsliga upptäcker det alltid.

Kärlekstanken erkänns och framhävs alltid på en viss nivå i den religiösa eller etiska utvecklingen. Dess uppträdande och förstärkning är oundviklig. Alla de stora religiösa lärarna har haft den inom sig.

"Det är kärlek och endast kärlek jag predikar", sa Vivekananda, och: "Jag bygger mina läror på den stora vedantiska sanningen om den förblivande och allestädesnärvarande själen i universum."

"Människosläktet är Allahs familj; den bäste bland människor är den som mest tjänar Hans skapade varelser." Så uttalade Muhammed.

Och Buddha: "Vem som än vill betjäna mig, bröder, vem som än vill ära mig, bröder, vem som än vill följa mitt råd, bröder, han skall betjäna de sjuka." Det yttrade Gotama, "den Upplyste", sedan han själv tagit vård om en sjuk. Dessa ord tillskrivs honom också: "För den i vilken kärleken bor är hela världen en familj."

Mahavir: "Var god mot allt levande!"

Lao Tse: "Bemöt alla varelser med medkänsla i ditt hjärta!"

I religiösa skrifter finner man en lång rad uttalanden om kärleken. Många har blivit gripna därav; få har låtit sig grundligt påverkas.

T. L. Vaswani: "Så många trosbe-

kännelser och sekter! Vad som skulle rädda civilisationen är en vision av kärlek."

Gandhi: "Kärlekens lag är en långt större vetenskap än någon modern vetenskap."

Peter Deunov: "Lärjungen måste veta att liv utan kärlek inte är möjligt. Kärleken ger mening åt allting."

Paul Carus (Buddhas evangelium): "Med kärlek skall man besegra vreden, med gott skall man besegra ont, med givmildhet skall man besegra den girige, med sanning den som talar osanning."

Inom politiken och vetenskapen brukas sällan ordet kärlek direkt. Men fredsforskaren Pitirim A. Sorokin började skapa en *kärlekslärans vetenskap*. Han skrev: "Orätt, hat och grymhet kan aldrig vara i stånd till att skapa ett andligt, moraliskt eller materiellt framtidsrike. Det kan bara den allt givande, skapande kärleken, inte bara predikad med läpparna, utan konsekvent praktiserad."

★

I människoväsendet finns en kärleksförmåga. Den kommer ständigt till uttryck, för det mesta i en rad små ting, som hör vardagen till. Ett enkelt, vänligt leende, några ord av sympati är små gnistor av kärlek. Ömhet, tillgivenhet och kamratskap har sin rot och förklaring i kärlekens förmåga. Och stora idéer som icke-väld och medmännisklighet finns på grund av att människor har kärlek inom sig. Det moderna samhällets hjälp- och vårdinrättningar existerar som en följd av att kärleken är levande.

I kärlekens spår följer lycka, men där den brister, uppkommer orättfärdiga förhållanden, med lidande och sorg.

Att förstärka kärlekskrafterna hos människorna är en uppgift för de styrande, genom skolor, folkrörelser och massmedia. I kärlekens tecken skapar vi ett rättfärdigt samhälle.

Människor vill ge och ta emot kärlek. Men det finns oförlöst kärlek, som aldrig fått ett mål. "Oändligt mycken kärlekskraft irrar omkring utan mål och användning", har Ludwig Paneth skrivit. Den kraften behövs. Ensamma behöver den, gamla behöver den, liksom sjuka och skadade; barn behöver den, kvinnor behöver den, män likaså; alla behöver kärleken och alla vill ta emot kärlek.

Kärlek föds genom inkännande och förståelse. En total främling kan behandlas kärlekslöst, men den som kommit en nära och blivit en vän, vars tankar och känslor man väl känner, den är ingen främling.

Den verkliga kärleken har inget

Den syriske eremiten Al-Hawara blev en gång tillfrågad vilket ord som var det starkaste. Han svarade: "Det är kärlek."

med åldern att göra, eller med utseende, talang eller social ställning. Dess föremål är det inre, tänkande och kännande väsendet, personligheten. Den verkliga kärleken har heller inget med sinnlig lust att göra. "Den överlever både sinnligheten, ålderdomen och döden och uppenbarar därigenom livets hemlighet och sitt eget himmelska ursprung", skriver J. Owasser.

Den verkliga kärleken är inget tilltänkpat eller principiellt, utan en äkta och stark känsla, som uppkommer sedan man förstått och tyckt om det inre i människan, det som finns inneslutet i kroppens hölje. Den verkliga kärleken kan älska en människa trots hennes felsteg, brister och utbrott av elakhet. Ty bortom förvillerna och mörkret finns den sanna människan, vars väsen kan föda kärlek hos en medmänniska.

Allt som sker bör ske i kärlekens tecken. Inte ens "tio Guds bud" bör tillämpas stelt och känslolöst — kärlekens lag måste alltid vara överställd budordens bokstav.

Även djuren skall omfattas av kärleken. Ralph Waldo Trine skrev: "Varför skall vi inte, då vi möter eller går förbi ett djur, kunna tala till det och säga några vänliga ord lika självfallet som när vi möter en människa? Även om djuret inte förstår våra ord, uppfattar det dock ton och min, förstår anledningen därtill och tar intryck därav."

Walther Eidlitz nämnde i Sökaren för ett par år sedan att det finns regler i vedaskrifterna för hur man skall förfara, när man ger ett uthungrat djur att äta. "Det skall inte tillgås så som vanligen sker, när man slänger ett ben åt en hund, utan varsamt och vördnadsfullt skall man lägga födan på marken framför djuret och bjuda det att äta." Ty djurets inre är en del av atman-brahman, av Gud själv; Gud finns i varje levande varelse.

★

"Evangelierna anger helt riktigt som det högsta moralbudet *älska din nästa såsom dig själv*. Men varför skall jag göra det, när jag naturligen upplever smärta och välbehag endast hos mig själv och inte hos min nästa?" Så skriver Paul Deussen, och han fortsätter: "Svaret finns inte i bibeln, men det finns i vedanta, i form av utsagan *tat twam asi* (detta är du) som i tre ord

Forts på sidan 23

VARJE MÄNNISKA ÄR EN Ö

Every man is an island (varje människa är en ö) ... Nej, det måste väl vara en Hädelse! För det heter väl *No man is an island*? Ingen människa kan isolera sig och leva helt utanför gemenskapen. — Ändå kan man hävda att varje människa är en ö och att hon samtidigt ingår i en större, väsentligare och djupare gemenskap än den som vi vanligen menar och som grundar sig på människans flockinstinkt — en gemenskap i djupet av vårt väsen!

I *Journal of the Society for Psychological Research*, vol. 48, nr 763, mars 1975, finns publicerat ett föredrag, hållet av Frank Spedding. Det har titeln *Concepts of survival* och behandlar olika teorier om vad som händer efter människans fysiska död. Hela föredraget är intressant, men av speciellt intresse är kanske en liknelse som Spedding parentetiskt använder för att förklara uppkomsten av telepatifomen och t.ex. de till synes oförklarliga ingivelserna, som inte tycks vara enbart de stora genierna förbehållna. I en direkt översättning säger han ungefär så här (apropå en teori om ett Kosmiskt Medvetande):

"Vi kan jämföra detta med Jungs syn på det kollektivt omedvetna. Vi kan föreställa oss den levande världen som en skärgård med millioner små öar, var och en representerande en individuellt medveten varelse. Omedelbart under ytan ligger det individuella omedvetna. Då och då väller idéer och tankar från vårt omedvetna upp till vårt medvetna, ofta i drömmar och i symbolisk form.

Ytterligare längre ned sluter sig landet samman och i detta skikt finns ett kollektivt omedvetet, där idéer och tankar från ett individuellt omedvetet förs över till ett annat individuellt omedvetet. Om dessa tankar och idéer dyker upp i det medvetna, får vi ett telepatifomen."

Spedding betonar sedan att analogin inte får pressas, eftersom vi inte

kan föreställa oss vårt omedvetnas *modus operandi* lika litet som vi kan föreställa oss eller göra oss en mental bild av en elektron. Men han utvidgar själv sin analogi — trots varningen:

"Vid födelsen visar sig 'medvetenhets-ön' som en prick, och vid döden försvinner den under vattenytan."

Man kan nu fråga vilken betydelse de individuella öarna har för helheten. Är de inte bara tillfälligheter som stiger och sjunker i det enda väsentliga och oföränderliga: massan under havets yta, det omedvetna?

Men om man i likhet med Frank Spedding själv drar den geologiska analogin bara ett litet steg vidare, kan man tänka sig följande:

Väder och vind samt havsyttans påverkan på ön (dvs. livets erfarenheter) bryter långsamt ned öns mineral, och smådelar av ön sjunker mot botten. Därigenom kommer botten (det kollektivt omedvetna) att ändra struktur allt efter vad de enskilda öarna lämnar ifrån sig och var detta lämnas. — Det kollektivt omedvetna påverkas ständigt efter inflytelser "uppiifrån".

En "ö" som höjer sig över de andra, avger mera material till det omedvetna än de "mindre utvecklade". Att arbeta på sin andliga utveckling i det medvetna livet får då en direkt verkan i det individuellt omedvetna men slutligen också i det gemensamt omedvetna.

Det är naturligtvis en uppgift för djuppsykologer av olika skolor, främst kanske C. G. Jungs lärjungar, att forska i detta. Tills vidare kan man väl tillåta sig att spekulera med utgångspunkt från Speddings analogi.

Från helt andra utgångspunkter än djuppsykologerna har ockultister av olika riktningar forskat i användandet av de dolda krafter som ryms i det omedvetnas djup. Men havsdjup kan vara farliga för en oerfaren dykare — och därför har medvetna ockultister ofta omgärdat sitt vetande med

sträng sekretess och gett undervisning endast till utvalda som satts på prov efter prov under undervisningens gång för att visa sig värdiga att delges ytterligare insikter — att klara av djupare och djupare nedstigningar.

Hur skall då utrustningen vara beskaffad, om man vill dyka under ytan och forska? — Ja, utrustningen är helt enkelt människan själv, även om vissa hjälpmedel, som underlättar nedträngandet, kan förekomma. För att avtappa det omedvetna kan sådant användas som automatism av skilda slag — automatisk skrift, automatiskt tecknande, automatiskt tal — slagruta, kristallkula, pendel, kanske rentav kaffesump eller spelkort. Sådana ockulta tekniker låter det omedvetnas innehåll flyta upp i medvetandets ljus, ofta med sanna, värdefulla informationer om eljest fördolda ting. Det omedvetna är på sin nivå inte bundet av kroppens sinnesorgan utan har en direkt utomsinnlig varseblivning i rum och tid. Med kristallkulan som hjälpmedel kan den ockult begåvade spågumman kasta blickar in i framtiden, och "pendlaren" kan avlocka föremål värdefulla informationer. Det är då det omedvetna som "ser" utomsinnligt och skickar upp vad det fått veta via instrumenten, de ockulta tekniker-na, till medvetandets yta. Även *drömmarna* kan förmedla kunskaper från det omedvetnas djup, via symboler.

Det är tänkbart att det finns för människor gemensamma symboler som har sin rot i det kollektivt omedvetna. C. G. Jung räknade med s. k. *arketyper*, gemensamma för alla människor, tecken som motsvaras av djupt liggande själsstrukturer hos varje individ. Och han har lekt just med tanken att dessa tecken finns i ett kollektivt omedvetet, varifrån vi kan hämta kunskap att förstå dem.

Det undermedvetnas symboler kanske också tränger fram i konsten. Förståelse av de ockulta symbolerna kan då ge ett konstverk betydelser på fle-

ra plan: dels tala direkt till den estetiska känslan, dels tala till förnuftet och dels ges en djupare, ockult betydelse genom att tala till det omedvetna.

Vem har inte undrat över vad som egentligen tilltalar oss i cirkelformen, i talen 3, 7 eller 13, i solsystemets perioder: månens 28-dagarscykel eller årets 365-dagarsrytm? Vem har inte fascinerats av de kraftigt "laddade" 22 bildkort i Tarok-lekens "Högre Arcanum" eller av korten i "Lägre Arcanum"? (Arcanum=en hemlighet som inte har dolts men som bara kan ses av den initierade, den invigde.) Vem har inte upplevt hur en plats kan vara märkligt bekant och laddad med goda eller hemska antydningar, trots att man är helt klar över att man aldrig varit där tidigare — eller hur ett konstverk slår till med blixstens kraft, medan andra — liknande, t. o. m. av samme konstnär — lämnar en totalt oberörd?

Vid sådana upplevelser har kanske något från det kollektivt omedvetna rört vid oss; någonting från ockultisternas "Kosmiska Medvetande", från Övermedvetandet, har kunnat harmoniera med något inom oss. Eller om man så vill: kärnfysikernas "Skapande Intelligens" eller teologernas "Gud" har kommit oss nära.

★

Om det nu finns ett gemensamt omedvetet, där människor är förenade i botten av sitt väsen — man kanske också kan tala om *gruppsjälar* — kan detta ge en djupare syn på ett sådant fenomen som massuggestion. När det gäller t.ex. Hitler och hans nästan otroliga makt över en nation, så är det tänkbart att hans suggestiva inflytande spred sig via det gemensamt omedvetna, så att varje tysk från det omedvetna mottog nazistiska impulser. Kanske att varje människa som har en mycket suggestiv verkan på mottagliga personer via dessa personers omedvetna kan påverka det gemensamt omedvetna. Masshysteri vid religiösa möten, popgalor o. dyl. kanske också får sin näring ur det omedvetnas djup. Varje person med "makt över sinne-na" blir då en magiker. "Vita magiker" blir sådana som påverkar grupp-själen gynnsamt — såsom Buddha, Konfutse, Jesus, vilka fått gensvar för goda idéer — och "svarta magiker" blir sådana som har en destruktiv, demoraliserande verkan — såsom Hitler, som vann gensvar hos det sämsta inom människan.

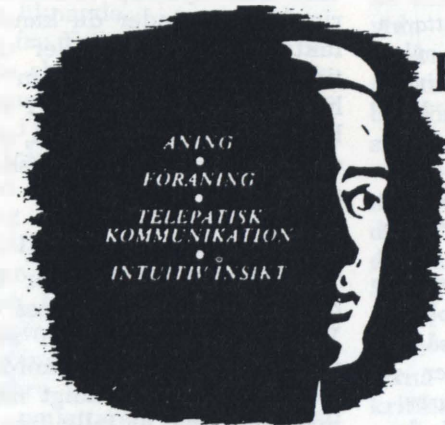
Att vi människor på något sätt är förenade i djupet av vårt väsen är en tanke som man inte sällan träffar

på hos sådana som forskat inom parapsykologin. Om det är på det sättet, så är en människa inte så fullständigt skild från andra som man tidigare trott: något av vårt väsen har vi gemensamt.

Men hur det än förhåller sig med detta, så är "den dolda människan", alltså den omedvetna delen av själs-

livet, ett viktigt fält för forskning. Där finns upptäckter att göra som kan få avgörande betydelse för vår syn på människan och universum.

Anm. Ove Kant är kommersiell filmregissör och manusförfattare, intresserad av ockultism och mysticism.

Bakom
Ditt
Medvetna
Psyke

Använd Dessa Utomsinnliga Krafter

VARFÖR BEGRÄNSA DIG TILL FEM SINNEN? Syn, hörsel, känsel, lukt och smak avslöjar bara en del av livet och verkligheten. Det finns en förmåelsevärld av större insikt bakom Ditt yttre jag.

Intryck från dessa utomsinnliga krafter dyker ibland upp i Ditt medvetande. Den egendomliga känslan av hotande fara — denna intuitiva ögonblickliga ingivelsen eller föränningen med sin klara skärpa eller upfattningen av en tanke innan någon annan uttalar den — är tecken som antyder Dina oanvända resurser.

Dessa fenomen står man inte längre bara undrande inför utan att diskutera dem. De är inte övernaturliga eller fantastiska utan naturliga företeelser. Att

förstå, utveckla och ge dem riktning kan förändra Din personlighet. De ger djupare insikt och styrka för personlig utveckling och kapacitet.

Acceptera den utmaning detta erbjuder! Skriv till Rosenkors-Orden, en världsomfattande organisation för vidare information om din ESP-potential. Förneka inte längre ditt jags starkare del!

TAG EMOT DENNA
INTRODUKTION SOM GÅVA!

Till dem som erfarit dessa djupare psykiska insikter och vill förvärva kunskap om deras viljemässiga användning, erbjuder Rosenkors-Orden utan kostnad sin introduktion "MASTERSKAP I LIVET". Den upplyser Dig om hur Du kan ta del av denna kunskap.

Använd denna kupong
eller skriv till

SEKRETERAREN J. O. S.
INTERNATIONELLA
ROSENKORS-ORDEN
A. M. O. R. C.
Box 3031
262 03 Ängelholm 3
SVERIGE

Sekreteraren J. O. S.
Internationella Rosenkors-Orden
A. M. O. R. C.
Box 3031, 262 03 Ängelholm 3
Jag är upriktigt intresserad. Sänd
mig utan kostnad Er introduktion
"MASTERSKAP I LIVET"!

Namn

Adress

Postadress

I CHARLES FORTS EFTERFÖLJD

Av Jan-Ove Sundberg

Den säregne amerikanske författaren Charles Fort (1874—1932) vann ryktbarhet genom att från gamla tidningar och tidskrifter samla sällsamma händelser som syntes vetenskapligt oförklarliga, *tex hägringar på himlen av städer, landskap och fartyg; vitklädda gestalter och lysande eller mörka, okända föremål på himlen; och varmt vatten som fallit från himlen. Fort var en föregångare till vår tids ufologer. Men han intresserade sig också för rapporter om märkliga varelser på jorden, *tex varulvar och vampyrer.**

En svensk samlare av liknande kuriosas är journalisten Jan-Ove Sundberg i Motala, som för Sökaren plockat litet ur sitt arkiv.

Du kanske skrattande avfärdar sådana händelser som regn av pengar från himlen över staden Hanham i England år 1856, ålar från himlen över staden Piacenza i Italien år 1857 samt blod, strimlor av färskt kött, muskelfragment, inälvor, leverbitar, hjärnor (!) och en stor bit av ett oidentifierat hjärta, alltsammans ramlande från skyn över staden Cloverlee i Virginia, USA, år 1850. Och om du inte storskrattar åt detta, så är det sannolikt att du åtminstone småler. Men för amerikanen Charles Fort var det en lidelse att samla uppgifter av dessa slag ur tidningar och tidskrifter. De nyss nämnda egendomligheterna finns alla med i hans bok "Wild Talents".

Men om det nu någon vacker dag dimper ned hjärnor och hjärtan från himlen, så tjänar det inget till att gå och grubbla över den saken, säger du måhända. Har det hänt, så har det, och varken världsundergång eller tusenårsrike inträffar för den sakens skull; fenomenet har förstås en naturlig förklaring...

Förresten, varför händer aldrig sådana underligheter i Sverige? Varför är allting märkligt förbehållet andra länder, långt borta från

vårt lilla nyktra, välmående Sverige? Så invänder du kanske. Men faktum är att det faller underliga ting också uppifrån den svenska himlen — även om jag i stort sett bara kan gräva fram små, små kryp ur min svenska forteanska klippsamling!

Motala Tidning 24.10 1951

Tisdagen den 23 oktober 1951 föll den första snön över vissa delar av Västerbotten. I trakten av Mensträsk — cirka 2 mil nordväst om Norsjö — föll samtidigt något som inte alls borde ha fallit från himlen. Maskar! En ej namngiven kronotorpare i Mensträsk fraktade den aktuella dagen mjölk till landsvägen. Plötsligt kom en skur maskar från himlen och landade på mjölkflaskorna. Runt om på marken låg maskar på upp till 4 centimeters längd i klungor.

Motala Tidning 21.1 1950

Fredagen den 20 januari 1950 föll gräshoppor från himlen över Frånö fjällskog, beläget cirka 5 kilometer sydöst om Kramfors i Ångermanland.

I det här fallet figurerar en ej namngiven hemmansägare, som nämnda fredag var ute på Frånö fjällskog, när snön "helt oförklarligt" färgades svart på flera hundra meters kvadratytta. Ena ögonblicket var snön vanligt vit — i nästa ögonblick kolsvart. Hemmansägaren trodde först att det var sot från någon fabrik, men vid närmare undersökning upptäckte han att det var ett slags insekter vilka närmast liknade gräshoppor. De var ungefär 2 millimeter långa. I Motala Tidning hette det: "Hur dessa insekter kommit från himlen vet man inte, man tror emellertid att de kommit med den varma sydliga vinden, kanske från fjärran land."

Jacques Vallees "Magonia", kanske?

Motala Tidning 22.2 1937

På natten torsdagen den 18 februa-

ri 1937 rasade full snöstorm i Falckenberg. På morgonen nästa dag "väckte ett maskregn stor uppmärksamhet i staden".

Under natten hade ett tjockt snölager fallit. När en villaägare i staden kom ut på morgonen, såg han till sin förvåning att en mängd svarta larver, rätt breda och cirka en och en halv centimeter i längd, livligt krälade omkring på snön. Ett stort område var alldeles svartfärgat av larverna. "Sakkunniga som kom till platsen kunde ej lämna någon förklaring till fenomenet." (Dessa märkliga regn var så vanliga vid denna tid att tidningarna ofta skrev om "maskregn".)

Motala Tidning 16.9 1935

Ett annat regn av maskar — och här rörde det sig faktiskt om en sorts mask — vållade stor uppståndelse i fastigheten Drottninggatan 11 i Norrköping på fredagskvällen den 13 september 1935.

På alla upptänkliga platser, tomt i trappuppgångarna, hade hundratals maskar trängt in, och på gården bildade de "veritabla fåror". Maskarna var drygt en centimeter långa, ljusgula till färgen och för övrigt mycket livaktiga. De myllrande högarna sopades bort eller undanskaffades med hjälp av hinkar, men ännu "flera timmar efteråt" fanns det ansenliga mängder av krypen kvar.

Maskregnet tycks ha varit lokaliserat endast till den nämnda fastigheten. Någon förklaring kunde de "sakkunniga på området" inte avge. De betecknade händelsen som mycket kuriös.

(Vetenskapsmän, "sakkunniga på området", har teorin att i sådana här fall maskarna sugits upp i luften av *tex en tromb, virvlat runt i stratosfären och sedan fallit ned. Men de glömmer att tala om hur det kan komma sig att denna tromb inte sugit med sig löv, barr, jord och annat bråte samtidigt!*)

UFO Sweden Newsletter nr 2, 1970 Cirka tio år efter händelsen i Norrköping regnade det åter mask från himlen. Den här gången hade vetenskapsmännens "luftvirvel" valt att släppa ned miljontals rödaktiga maskar över ett 100 meter brett och 300 meter långt område i Lönneberga, Småland.

Den 1 maj 1945, en tisdag, besökte Gideon Johansson (uppmärksam i UFO-pressen och i Sökaren för märkliga kontakter med "flygande tefat") och hans fru en familj i Lönneberga. Det var en underbar dag, det fanns inte ett moln på himlen, ingen vind och det var ovanligt varmt. På kvällen satt allesamma på verandan för att dricka kaffe och ha det lugnt och skönt.

När de suttit en stund hörde de "ett ljud från skyn som lät som fallande hagel". På några sekunder regnade maskar från den klara himlen. Två maskar föll på fatet med kaffebröd. Regnet upphörde, och nu hördes åter samma surrande ljud som i början. Denna gång kom det från andra sidan av huset och från skogen. Området som täcktes av maskarna var omkring 100 meter brett och 300 meter långt. Överallt krälade maskarna — miljoner av dem! Olika sorters fåglar — främst kråkor — dök mot maskarna, men när de kom närmare dem tog de några steg tillbaka och flög sedan sin kos utan att ha rört dem.

— Grannarna släppte ut sina höns, men de rörde inte en enda mask, de gick inte ens i närheten av dem, säger Gideon Johansson. Jag tog några maskar i en flaska, hällde i lite sprit och visade senare upp den för en lärare i biologi, men han kunde inte identifiera dem. Han föreslog att jag skulle skicka dem till Stockholm. Det gjorde jag också, men något svar därifrån fick jag aldrig.

Maskarna var djupfrysta, genomskinliga och rödaktiga till färgen. Eftersom de var genomskinliga, kunde man se gröna inälvor i dem. De var uppbyggda av koniska ringar, den ena passade in i den andra. De var omkring 12 centimeter långa.

— Jag besökte platsen på nytt två veckor senare och då var maskarna kvar på marken, men nu var de våta och skrumpnade, säger Gideon Johansson.

Expressen 14.6 1972

Men himmelska, krälade maskar är inte det enda som kan dra till sig en svensk forteans uppmärksamhet. Även is från ovan kan förtjäna en

plats i forteanens samling.

Det var den 13 juni 1972. Över Örebro lyste solen upp en klarblå himmel. Inte ett moln kunde ses så långt ögat kunde nå... ett oförklarligt "väderfenomen" slog ner som en blix från en klar himmel. Jättehagel! På bara några minuter var centrala Örebro behärskat av kaos. Det var direkt livsfarligt att vistas utomhus. Hagel — stora som hönsägg — piskade sönder hus, flygplan och ett stort antal bilar.

Ingen hade någonsin varit med om något liknande.

Hos en fru Eriksson i Örebros ytterområde slog en hagelkula in genom sovrumsfönstret och slungades vidare in i ett annat rum — tolv meter från det krossade fönstret! Men värst drabbade blev villaområden kring Örebros flygfält. Plastskydd till balkonger och uteträdgårdar var fullständigt perforerade. En person fick hela sin villaträdgård förstörd, stora timmerstockar föll som tändstickor!

På Örebro flygfält fick ett tiotal flygplan omfattande skador. Ett plan fick hela vingen genomsladd av hagel i den otroliga stormen. Hagel som efteråt tillvaratogs mätte en omkrets av 14 centimeter!

På kvällen den 14 juni gav TV-meteorologen Curry Melin följande förklaring:

— Gårdagens rikliga nederbörd i Örebro-området har sin förklaring i väderleksläget nere på kontinenten. För närvarande utbreder sig varma luftmassor över bl a Frankrike i Paris noterades i går 30 grader. Sverige har för närvarande ett lågtryck som utbreder sig över större delen av landet, detta till följd av den låga temperaturen, 12—15 grader, och det orsakade den stora hagelskuren över centrala Örebro.

Vid det här laget är du säkert litet besviken på min svenska forteana-samling. Och det med all rätt!

För att hitta de riktigt märkliga händelserna får vi vända blicken mot främmande länder! Där, långt borta, har det minsann förekommit oförklarliga skeenden — ting som tydligen skyr vårt vardagliga, gråa norðanland.

I riksorganisationen UFO-Sveriges arkiv påträffar jag *tex* följande historia, som säkert — tror inte du det också? — har en djupare innebörd.

Den argentinske korrespondenten Sigurd von Wurmb befann sig på kvällen den 1 november 1968 i en TV-studio i Rosario, Argentinas

(Teckn. J. P. Casperson.)

näst största stad. Han blev då vittne till en "hagelmanifestation" som vida överträffar hagelstormen i Örebro, ett fenomen som de argentinska meteorologerna inte kunde bortförklara som temperaturmot-sättningar.

von Wurmb var inbjuden att medverka i ett program som kallades "Rättegång mot UFO". Programmet skulle sändas av Rosarios 5:te TV-kanal. "Domstolen" bestod av en "domare" och fem "jurymän". Inför domstolen fick sedan TV-titarna höra och se försvarare och kritiker, som framlade olika synpunkter om sk flygande tefat. von Wurmb var ditbjuden som försvarare.

När domstolsförhandlingarna var avslutade, sammanträdde juryn för att diskutera och besluta om en dom. Resultatet blev, att av de fem jurymedlemmarna var det tre som hade en negativ inställning till tefaten.

Domen blev ödesdiger.

Och den kom aldrig till TV-publikens kännedom, för i samma ögonblick som resultatet skulle meddelas, bröts hela TV-sändningen!

Några sekunder senare började en fruktansvärd storm — den värsta hagelstormen i Argentinas historia — och stormen slet av den 200 meter höga TV-masten! "Slet" är kanske fel uttryck, för vid närmare undersökning verkade det som om den skurits av med en skärbrännare!

När folket i TV-huset lyckats ta sig ut ur byggnaden möttes de av en ny överraskning. Från himlen föll de största hagelkulor som någonsin skådats. Och ännu konstigare var att hagelkulorna var formade som flygande tefat! De fantastiska haglen vägde 140 gram styck.

Ledningen för Rosarias 5:te TV-kanal fick före sändningen ett anonymt samtal. Röstens meddelade då, att om man förnekade tefatens existens, skulle man få en manifestation som man sent skulle glömma!

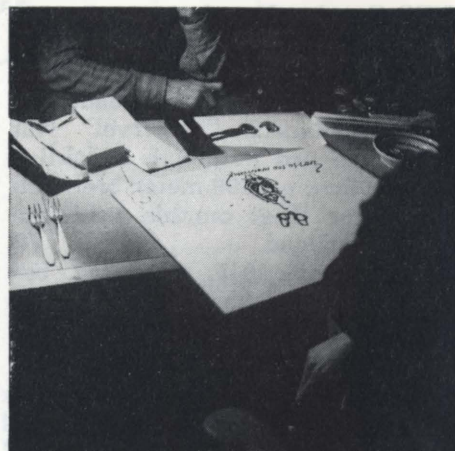
(Copyright 1975 J. O. Sundberg)

Matthew Manning, prof. Mattuck och TV-mannen Dattler under psykokinesiförsök med kompass.

Matthew på Institut für Grenzgebiete der Psychologie und Psychohygiene i Freiburg.

En av Matthews automatiska teckningar studeras i Freiburg.

SCOTT HILL:

MATTHEW MANNING

en länk mellan två världar?

Förra året offentliggjordes följande dokument, vilka skapade sensation i den psykiska forskningens värld:

"The Link", en självbiografi av Matthew Manning (Colin Smythe Ltd. — svensk översättning "Länken", Delta Förlag, Stockholm — tysk översättning "Der Psychokinet", Verlag Hermann Bauer, Freiburg).

"Matthew Manning, Study of a Psychic", 16 mm dokumentärfilm av Bruce Raymond.

"Proceedings of the 1st Canadian conference on Psychokinesis" (Toronto Society for Psychical Research).

Föremålet för all upståndelsen var den 19-åriga engelske psykikern Matthew Manning. Av denne unge man har det gjorts vetenskapliga studier under en psykokinesikonferens i Kanada 1974 och samma år vid Institut für Grenzgebiete der Psychologie und Psychohygiene i Freiburg, Västtyskland. I år har han deltagit i experiment i Frankrike, Holland och USA. — Hans självbiografiska bok har hittills översatts till sex språk.

Psykiska forskare har blivit intresserade av Matthew, eftersom han har presterat praktiskt taget alla typer av fenomen som i dag studeras under beteckningen parapsykologi: poltergei-

star, telepati, makroskopiska psykokinetiska fenomen, psykisk diagnos och kontakt med okroppsliga väsen. Och, till skillnad från andra berömda medier i nutiden och i det förgångna, tar han inte emot pengar för sina psykiska gåvor, och han ger inga offentliga seanser.

I sin självbiografi berättar Matthew hur han upptäckte sina psykiska krafter och fick viss kontroll över dem. Om detta berättas också i den dokumentärfilm som gjorts av en av medlemmarna i Torontogruppen.

I februari 1967 kom det första utbrottet av poltergeistaktivitet. Händelserna ägde rum i familjen Mannings hem i Cambridge och bestod av att föremål förflyttades på oförklarligt sätt. Senare uppträdde skrift på väggen i Matthew Mannings sovrum, till och med när dörren var stängd och rummet tomt. En rad andra poltergeistfenomen plågade familjen, inklusive ljusfenomen, apparer och skrivna budskap. Parapsykologer skickades efter för att undersöka fenomenen: det var dr George Owen vid universitetet i Cambridge och några andra akademiker.

När Matthew senare gick i en internatskola tillsammans med hundratals andra pojkar, fortsatte fenomenen och blev väl dokumenterade av lära-

re och elever. En dag, medan han försökte koncentrera sig på en skolskrivning, upptäckte han att han kunde åstadkomma skrift med annan stil än sin egen, ibland till och med på främmande språk som han inte förstod, såsom grekiska, arabiska och ryska. Dessa meddelanden var i de flesta fall signerade och daterade, och man kunde ibland få detaljer bekräftade genom att kontrollera i tillgängliga dokument. När han blev skickligare i att åstadkomma automatisk skrift, minskade poltergeisterna i intensitet, och han kunde till sist få dem under kontroll genom att använda den automatiska skriften som utlopp för sin psykiska energi.

Ännu intressantare än skriften var att Matthew började teckna automatiskt. De teckningar som kom fram på detta sätt var signerade och daterade av berömda konstnärer, såsom Picasso, Klee, Dürer och många andra, men det förekom också teckningar av okända konstnärer. Dessa teckningar är komplicerade i utförande men har gjorts med otrolig hastighet — vanligen har det endast tagit några få minuter att göra dem — och de tål att jämföras med de original som de efterbildar och som Matthew i några fall kan ha sett. Andra teckningar är helt okända för konstmuseer, fastän

otvivelaktigt gjorda i stora mästares stil.

En av meddelarna i den automatiska skriften sades vara läkare, Thomas Penn, vilken förutom budskapen ställde diagnoser på patienter, däribland några som Matthew aldrig hade sett; i några av dessa senare fall fick han endast veta födelsedatum och erhöi inga andra upplysningar. Ibland tillbakavisades diagnosen av den berörda personen, men bekräftades senare genom läkarundersökning, vilket uteslöt telepati som en möjlig förklaring till diagnosen.

I slutet av 1973 och början av 1974 uppträdde Uri Geller i engelsk TV och visade sin som det syntes unika förmåga att böja och deformera metallföremål, såsom skedar, nycklar osv. Sedan familjen Manning hade sett Uri på TV, bad mrs Manning Matthew att försöka böja en sked med psykisk kraft. Medan han koncentrerade sig hände ingenting, men senare upptäcktes det att skeden hade böjt sig. Sedan dess har hundratals föremål böjts under skilda omständigheter, ibland under observation av ett antal framstående vetenskapsmän. Sommaren 1974 hölls en specialkonferens om psykokinesi i Toronto, Kanada, under ledning av dr George Owen, vilken hade träffat Matthew några år tidigare i Cambridge. Under konferensen böjde Matthew en rad föremål under kontrollerade förhållanden: föremål som hölls av andra personer och föremål som låg på vågrät yta och berördes av Matthew med endast ett finger. Med Matthew gjordes också psykokinesieperiment som visade påverkan på kompass och stora förändringar på Kirlianfotografier. Några av konferensens deltagare var framstående vetenskapsmän med internationellt anseende, såsom dr Brian Josephson, medlem av Royal Society och nobelpristagare i fysik, dr J. Allen Hynek, chef för Illinoisuniversitetets observatorium och framstående UFO-expert, dr Karlis Osis, forskningsledare vid Amerikanska sällskapet för psykisk forskning i New York, förutom ett antal ledande kanadensiska forskare. I ett tillkännagivande som återges i korthet i "Länken" och i mer utförlig form i den officiella redogörelsen för Torontokonferensen, intygar de fenomenens äkthet.

Jag hade första gången möjlighet att träffa Matthew i november 1974 under en sammankomst på Freiburg-institutet, vilken leddes av professor Hans Bender. Under fem dagar utförde vi ett antal experiment som antyder att något paranormalt ägde rum: oförklarad påverkan på elektroniska

apparater, överförande av information (ESP) då sinnesorganen var avskärmade — liksom litet automatiskt skrivande och tecknande. Den unge mannens uppriktighet och villighet att samarbeta i vetenskapliga experiment gjorde intryck på mig och min kollega från Danmark. Ingen gång uppkom någon misstanke om trick eller om avsikt att föra oss bakom ljuset, till skillnad från många andra försökspersoner som vi träffat på i våra "mini-Geller"-undersökningar. Vi planerar nu ytterligare experiment för att bekräfta resultaten i Freiburg.

I april 1975 var Matthew inbjuden till en serie försök vid universitetet i Amsterdam. Fastän vi ännu väntar på en fullständig rapport från dr Bierman, dr Tenhaeff och andra forskare som var närvarande, vet vi att det mystiskt uppstod fel på ett komplicerat datasystem, som användes under försöken. Matthew skriver i sin självbiografi att elektriska apparater ofta blir tokiga i hans närhet, och denna förmodade psykokinesieffekt på elektroniska system tycks ha bekräftats under experiment som gjorts.

Hur har Matthew och hans familj reagerat på uppträdandet av dessa fenomen och senare på den stora uppmärksamhet som de själva blivit föremål för? Fastän familjen medgav att de varit oroad av poltergeistfenomenet, visade Matthews föräldrar en anmärkningsvärd återhållsamhet och klok bedömning i studiet av fenomenen och klandrade inte Matthew för deras förekomst. Likaså visade rektorn för den skola där Matthew började och flertalet av hans skolkamrater stor tolerans till det som för dem måste ha varit en överväldigande upplevelse: konfrontation med okontrollerbara psykiska krafter. Senare lyckades Matthew i viss mån behärska sina psykiska krafter, och faran för ett okontrollerat utbrott minskade då, och därmed också fruktan för det okända.

Matthew arbetar nu ihärdigt på sin andra bok, förutom att han skriver en spalt för månadstidningen "Psychical Researcher", tar hand om en beundrarpost av enorma proportioner samt uppträder i television och ger intervjuer. Den popularitet han fått tycks inte ha ändrat på hans föresats att använda sina psykiska gåvor till mänsklighetens bästa och inte för egen vinning.

Matthews egen tolkning av den automatiska skriften och de automatiska teckningarna är vad han kallar "spiritistisk", dvs. han tror att han är i kontakt med de personligheter vilkas namn uppträder i budskapen som kommer genom hans hand. Men han

Automatiska teckningar av Matthew Manning.

förnekar att han är "spiritualist", eller en som gjort denna tro till en pseudoreligion.

En av de mest fascinerande utsikterna för framtida forskning är att kunna studera fysiologiska effekter i samband med ESP. Från Torontokonferensen rapporterades att man iakttagit existensen av något nytt i samband med parapsykologiska fenomen, nämligen den så kallade "rampfunktion", som tycks omedelbart föregå psykokinesi eller ESP — men den har hittills inte bekräftats av andra forskare. Medan Matthew koncentrerade sig på paranormala uppgifter, gav han upphov till sådana EEG-kurvor som man väntar sig vid sömn av typ 1 och typ 2, dvs. mycket förhöjd delta- och thetaaktivitet och kraftigt minskad alfa- och betaaktivitet. Endast en gång tidigare har sådan effekt rapporterats, och om den kan upprepas får parapsykologin chansen att nå optimala resultat genom operantens träning av inre processer med hjälp av fysiologiska biofeedback, dvs. genom att skapa de fysiologiska tillstånd som synes vara gynnsamma för förhöjd extrasensorisk förmåga, t.ex. genom avslappning, meditation eller dylikt.

Detta angreppssätt synes lovande, och vi har tagit med det i vårt forskningsprogram.

★

Ytterligare upplysningar om den dokumentärfilm som nämns, liksom kopior av nämnda forskningsrapporter, kan erhållas från artikelförfattaren, Scott Hill, Physics Laboratory I, Københavns universitet, H. C. Ørsted Institute, Universitetsparken 5, DK-2100 København Ø, Danmark.

Anm. Scott Hill, B.A., M.E.E., är biofysiker vid Københavns universitet. Hans artikel är översatt från engelskan.

SOKRATES OCH DÖDEN

Av Irar Wallensteen

Den är vis som insett att han i grund och botten ingenting är värd vad visdom beträffar, säger Sokrates i sitt försvarstal till sina domare. Döden, fortsätter han, bör man inte bekymra sig om, utan endast tänka på om man gör rätt eller orätt, handlar som en god eller dålig människa. "Ty ingen vet ju något om döden, vet alltså inte heller, om den inte till äventyrs är det högsta av allt gott för människorna. Men man fruktar den, som om man säkert visste, att den är det största av allt ont."

Kanske är döden som en drömlös sömn, menar Sokrates. Vilken vinning vore den inte i så fall. "Ty om någon skulle välja ut den natt då han sovit så hårt att han inte ens drömt och jämföra den med sitt livs alla övriga dagar och nätter och säga hur många dagar och nätter han tillbragt angenämare i sitt liv, så tror jag, att icke bara en privatman utan själve storkungen själv skulle finna dessa drömlösa nätter alltför få i jämförelse med de övriga."

Sokrates verkar övertygad om att döden inte är något ont utan att den snarare är en vinning. Till sina domare säger han: "Också ni måste vara vid gott mod med avseende på döden och lägga den sanningen på minnet, att det för en god man inte ges något ont vare sig i livet eller i döden och att hans öde alltid står i gudarnas hand."

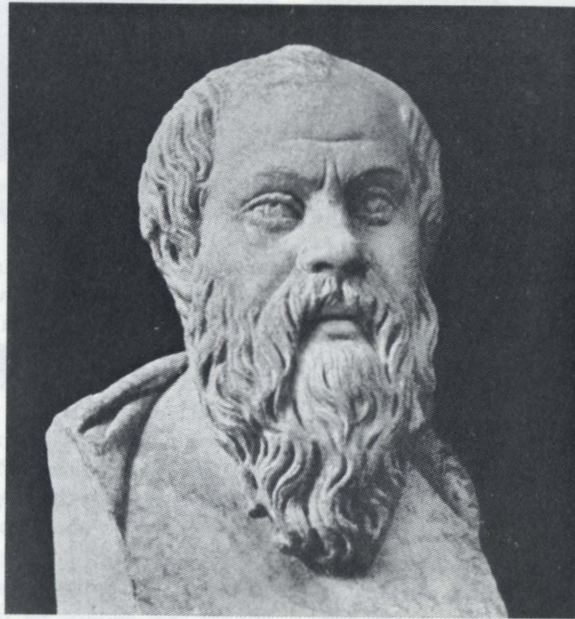
Platons bok *Faidon* är en fortsättning på Sokrates försvarstal. Den behandlar Sokrates sista dagar i fängelset, då han lugnt filosoferar med sina vänner om livet och döden.

"Om du ser en man bäva för sin förestående död, är det alldeles säkert ett bevis på att han inte är en vishetens utan en kroppens vän. Samme man är troligen också penninghungerig eller äregirig, ettdera eller båda. Nej, den kan vara lugn som i livstiden inte frågat efter sinnliga njutningar och fåfängligheter utan beflitat sig om insikt och som smycket själen med dess egen prydnad: måttfullhet, rättrådighet, mod, frihet och sanning." Så rustad kan han avvakta färdan till Hades, dit han drar, när ödet kallar.

Platons bok *Kriton* utspelas i fängel-

set. Dit kommer Sokrates vän Kriton för att förmå Sokrates att fly och rädsla sitt liv. Men Sokrates är inte med på noterna. Man bör inte återgälda ont med ont, invänder han. Om han bröt mot lagen skulle han handla felaktigt mot staten. Staten är oskyldig, skulden faller på domare och anklagare som feltolkat lagen och tillämpat den felaktigt. Ett annat skäl att icke fly är hans ålder. Han har gjort sitt. Tiden är lämplig att dö.

Faidon avslutas med en skildring av Sokrates sista förberedelser och död. Han tar ett bad för att bespara kvinnorna besväret att tvätta liket. Han har ett kort samtal med hustru och barnen. Han ger sina sista förmaningar till vännerna. Några börjar gråta. Sokrates blir irriterad och säger: "Vad tar ni er till med, besynnerliga människor. Jag skickade ju bort kvinnorna just för att de inte skulle förgå sig på det här sättet. Ty mig har blivit sagt att man bör dö i frid. Förhåll er nu lugna och visa er som män!" — Fångvaktaren kommer in med giftbägaren. Sokrates välsignar sin bödel, som gråtande räcker honom dödsdrycken. "Så slutade", berättar Platon, "vår vän, denne man som kan sägas ha varit den bäste och

Sokrates

visaste och rättfärdigaste av alla människor vi känt i denna tidsålder."

Ingen som läser dessa Platons tre böcker — Sokrates försvarstal, *Kriton* och *Faidon* — kan undgå att bli starkt påverkad av Sokrates allvar och höga etiska principer. De har en hedersplats i min boksamling.

"Med sitt enormt stora, skalliga huvud, de utstående ögonen, den platta näsan och de tjocka läpparna såg han ut som de satyrmasker som fanns att beskåda i affärernas skyltfönster; stor och klumpig och hjulbent trampade han fram längs gatorna som en pelikan."

G. W. Botsford

"De grundläggande begrepp som hör nära samman med moralens innersta struktur — döden, odödligheten, plikten, lagens helgd, det onda och dess oundvikliga straff — just detta är innehålllet i evangeliet enligt Sokrates."

E. A. Quain

UTLÄNDSK BOKVANDRING MED ROLAND ADLERBERTH

"Bara en däre eller ignorant kan väl i dag vägra att acceptera att det existerar vissa krafter eller inflytelser som vi vet mycket litet om, och som vi inte har någon kontroll över." Så skriver mångårige ordföranden i engelska The Ghost Club Peter Underwood i företalet till sin *Into the Occult* (Harrap, £ 1:75), och meningen kan också läsas som en programförklaring till hela detta breda okulta svep.

Boken är avsedd som en översikt och handledning för intresserade på hela detta stora forskningsfält, är troende men sansat skriven och fyller sin uppgift ganska väl. Och vad den täcker framgår väl bäst av en redovisning av dess nio kapitelrubriker: "Astrologin och dess påverkningar", "Karaktärstolkning: tarot, kiromanti, frenologi och grafologi", "Klärvoajans, telepati och besläktade fenomen", "Drömmen och drömmarna", "Druism, magi och de hemliga konsterna", "Spöken och spökhushus", "Medier och mediumskap", "Sex och de psykiska fenomenen" och "Häxväsen och svart magi". I första hand alltså en redovisning för idéer, trosföreställningar och metoder bland de troende på alla dessa områden, frikostigt kryddad med spännande och intressanta exempel och case histories, genomgående vänligt inställd men utan överspant snack om allsammans som uppenbarade sanningar som inte får betvivlas.

Samme kunnige Underwood har också utkommit med en mycket omfattande guide till alla viktigare spökor i Skottland och på Irland, betitlad *Gazetteer of Scottish & Irish Ghosts* (Souvenir Press, £ 2:50). Precis en sådan där sansad och trevlig och i allo läsvärd vägvisare som bara kan komma ut i Storbritannien med dess fina gamla spökkultur, korta men sakkunnigt redovisade spöken ur livet från Aberdeen till Whitburn och från Antrim till Wexford. En pendang alltså till Underwoods här tidigare berömda *Gazetteer of British Ghosts* och i samma höga läsvärdesklass som den. Visst kan man morra dovt ibland över att ett intressant spöke bara får en halvsida som knappt gör det rättvisa, men i gengäld får man här ett myller av spöken av de märkligaste slag. För här nöjer man sig förvisso inte med en och annan vit fru och

tycker att man därmed fått spökkvoten fylld — Glamis Castle t. ex. är en ren spökkatalog alldeles ensamt, med utöver det berömda monstret minst ett tiotal spöken av alla de slag, till och med en i gott stånd varande inmurad vampyr.

Och den englandsresenär som vill förena nytta med nöje, äta gott och sova gott på ett bra värdshus och samtidigt kanske träffa ett trevligt spöke i nattens tysta timmar, rekommenderas att bereda plats i handskfacket för Jack Hallams *The Haunted Inns of England* (Wolfe, £ 3:—), ytterligare en av dessa många trevliga engelska spökguides, och som namnet anger koncentrerad till pubar och värdshus — 155 sådana får sina spöken omsorgsfullt katalogiserade här. Mest munkar och värdshusvärdar, gäster som aldrig gått, en och annan spökaross och andra vanligheter. Men också en hel del originella inslag, som t. ex. den nakne enbente i Royal Oak i Langstone och ett gammalt romarspöke i Chester. Som vanligt tyvärr rätt kortfattade beskrivningar, men här och var sväller de ut till en verkligt fin spökhistoria. Och de många bilderna, med bl. a. massor av foton av gamla fina värdshus, plussar upp boken ytterligare.

För att återgå till Skottland och dess spöken kan jag ock redovisa en originell liten grunk med omslag i silver och tryckt i svart på grönt papper, *Ghosts, Spirits & Spectres of Scotland* (Impulse Books, Aberdeen, £ 2:50) av Francis Thompson. Därtill genomgående illustrerad med gamla fina träsnitt och andra 1800-talstryck, vilket ger en nostalgisk tjusning åt volymen. Som alltså inte är någon guidebok utan en spökbok i gammal stil, uppställd efter spöktyper och med både hög- och lågländerna samlade under samma kapitelhattar. I görligaste mån autentiska och beedigade spöken och konstigheter, men en del tveksamma fall har också fått komma med, bara de är tillräckligt spännande och intressanta. Och eftersom författaren ärligt talar om när det rör sig om ett sådant tveksamt spöke, ligger det ju inget ont i det; för särskilt de spökologiska inbryningarna från den gamla keltiska kulturen är förvisso mycket intressanta.

Och för den som vill ha spöken med

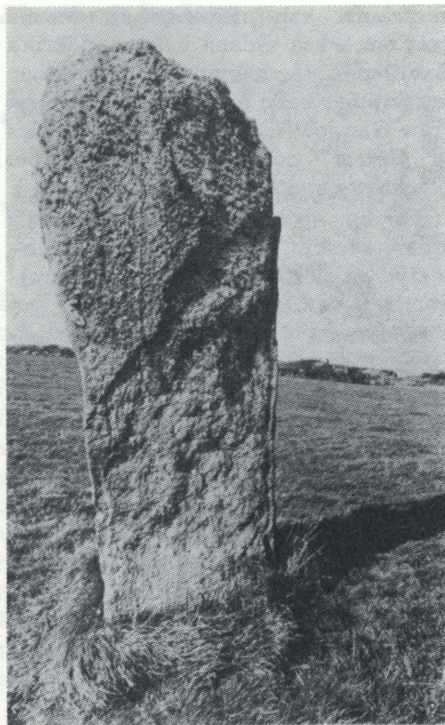
skräckpirr kan meddelas att det är gott om också sådana i detta spökrika Skottland; så många att Thompson har kunnat kalla ett helt kapitel (mest från Glasgow och Glamis) för "Tales of Horror" och kryddat in en del otäckheter också i övriga kapitel.

Trevlig spökläsebok i den gamla stilen, särskilt användbar som kvällslektyr en höstkväll när elljuset strejkar.

Modernare allmänspökologi hos Hans Holzer, en europafödd (Österrike) amerikansk spökjägare av Harry Princetyp, som liksom denne framträder med vetenskapliga anspråk på att vartenda spöke han registrerar är faktiskt existerande — och liksom Price gjorde hittar litet väl många spöken för att vara riktigt trovärdig. Han bör alltså läsas med en nypa salt, men å andra sidan är han en mycket trevlig berättare med ypperligt god hand med sina många spöken. Så den som gillar vad man skulle kunna kalla "ockult förströelse" har alla skäl att observera de båda böcker av honom som kommit i billighetsupplaga, *Ghost Hunter* och *Victorian Ghosts* (Bailey Bros & Swinfen, £ 1:70 styck). Båda fulla med välskrivna, spännande och lagom kusliga redovisningar av spökjägarupplevelser världen över (mest USA och Brittiska öarna), som därtill har det extra pirret att de framförs med krav på att vara dagsens klara sanning (eller nattens mörka dito) från pärm till pärm. Samma omdöme gäller för övrigt också om samme Holzers rundmålning av den irländska spökvärlden i *The Lively Ghosts of Ireland* (Ace, £ 1:25) — lättläst och trivsamt spänningspirrig, men hela tiden givandes en känsla av att Holzer försöker få läsaren att tro på alldeles för mycket.

Och på den allmänockulta fronten har en modern och strikt vetenskaplig klassiker, nämligen magiforskaren Kurt Seligmanns *The History of Magic*, ett praktverk från 1948, kommit i prisbillig nyupplaga som *Magic, Supernaturalism and Religion* (Pantheon, \$ 3:95; förstaupplagan kostade \$ 8:50).

Verket är en stort upplagd översikt över magins, övertrons och de magiska konsternas historia från de gamla mesopotamierna fram till 1700-talet, och rekommenderas varmt åt varje vän av historiskt oknytt. Eftersom det ger ett synnerligen omfattande material, serverat med lätt buret och ibland humoristisk lärdom, om magin i allmänhet och dess olika konster och utövare i synnerhet. Det står sig fortfarande gott som det kanske bästa enbandsverket i ämnet, denna omfattan-

de och ytterligt väl illustrerade genomgång av övertrons hela värld i både tiden och rummet.

Vi har också fått en annan och mycket äldre klassiker i nytugåva, nämligen Reginald Scots *The Discovery of Witchcraft* (Dover, \$ 3:50). Denne Scot var en märklig man, som bl. a. lär ha infört humleodlingen i England, och i varje fall skrev en klassisk handledning i hur man odlar humle. Men framför allt har han gått till historien som en mycket tidig Ur-

ban Hjärne, eftersom han med denna märkliga bok, som kom ut redan 1584, gick till storms mot de då vilt florerande häxprocesserna och fördömde hela häxtron, rentav tog itu med att försöka bevisa att häxor över huvud taget inte existerade. Och det gjorde han med så moderna argument och dito ordalag att stackars Montague Summers, som skrivit en kunnig men mystiktroende inledning till den nyupplaga som ges ut i nyupplaga här, rentav beskyller honom för att vara både agnostiker och andra hemska saker. Summers själv trodde nämligen varmt på både häxor, varulvar, vampyrer och andra trevligheter.

Men det gjorde alltså inte denne imponerande jurist och naturvetare från 1500-talet. Och denna moderna och skeptiska ögonvitnesskildring från häxväsendets egen tid, med sina många redovisningar av inkvisionens och andra häxjägares verksamhet och påståenden, sina intervjuer med personer som dömts som häxor och sina många data om häxornas påstådda förhållanden, står fortfarande som en av de förnämsta grundskrifterna i häxväsendets historia. Och även om det tar sin tid innan man kommer in i gammalengelskan, är den alltför en mycket märklig läsning, ett säkert och skeptiskt reportage från en ond och farlig tid.

Över till gränsvetenskaperna med Andrew Thomas nya, *On the Shores of Endless Worlds* (Souvenir Press, £ 2:50), som är ännu djärvare än *Vi var inte först* — där jobbade han ju i första hand med spåren efter tidigare avancerade civilisationer på vår planet, men här inriktar han sig energiskt på att leta spår efter civilisationsbärare utifrån rymden och hittar en hel del.

Boken sönderfaller i två avdelningar, där den första, Livsträdet, diskuterar livet på vår jord och diverse mer fascinerande aspekter på detta, t. ex. en del direkt intelligensbetonad verksamhet i myrstackar, delfinarier och apburar, och det intrikata spörsålet om hur våra efterträdare, skapelsens tvåkronor, skall komma att se ut.

Varefter han i andra delen, Vid ändlösa världars stränder, kastar loss ut i rymdlivet och tar upp både mytologiska och andra vittnesbörd som tyder på tidigare kulturbärare utifrån; bl. a. rekommenderar han grundligt letande på de orter som nämns i legenden om Isis och Osiris, för där är chansen stor att rymdisarna kan ha stoppat ned "tidskapslar" med diverse smått och gott som vi nog bör kunna ha användning för. Därtill en hel del annat,

inte minst konstiga radiosignaler utifrån och en lång diskussion av huruvida asteroiderna möjligen kan vara resterna efter en planet som sprängdes i småbitar genom behjärtade ansträngningar av sina egna, högciviliserade invånare.

En spännande och omväxlande tur genom den spekulativa vetenskapens utkanter, med skicklig guidning av en författare som alltmer noterar sig för en fast plats i A-laget. Kommer på svenska hos Nybloms i höst, det vet jag, eftersom jag själv har översatt den.

Fantasifulle ufologen Brinsley le Poer Trench diskuterar tefaten i *The Eternal Subject* (Souvenir Press, £ 2:50). Många intressanta observationer, också sådana långt tillbaka i tiden, men tonvikten dock lagd på förklaringar, som precis som man kan vänta sig från denne märklige man är tämligen djärva — han arbetar med förkärlek med tanken på att ufos visserligen är fysiska objekt, men dock kommer från ett helt annat rumstidskontinuum, vilket innebär att de kan materialisera och dematerialisera sig efter behag i vårt. Det är därför de kan dyka upp och försvinna så illa kvickt, alltså. Och att djur blir så skrajsna för ufos är också det ett bevis för att tefaten har mer eller mindre övernaturliga egenskaper ur vår synpunkt sett.

Och han är inte rädd för att ge hugg på sig. Den gamla kära teorin om att vi skulle vara hitsådda från rymden eller provrörsskapade av högre stående varelser utifrån får här ytterligare en vridning på skruven, sålunda att författaren framkastar att ungdomsupproret och generationsklyftan och allt det där skulle kunna vara ett bevis för att något liknande är på gång just nu. Inte så att nuets ungdom skulle vara direkt avlad av hemliga rymdvarelser, men "kanske kan verkningarna av strontium 90 ha lett till att helt nya egenskaper eller påverkningar hamnat i deras arvs-massa". Den nya människan är redan här, alltså, och spisar pop och är vänsterradikal. — En svårtrodd men djärv och intressant bok, som redan har kommit i förkortad översättning till danska, *UFO-mytten og de psykiske fænomener* (Sphinx & Nihil), minus en serie förfärliga målningar av bibliska tefat och tyvärr också utan den avslutning där le Poer Trench kastar loss helt och bl. a. gör ungdomen till ett nytt människosläkte.

Och samtidigt har samme mans tidigare *The Sky People* (Tandem, £ 0:25) kommit som pocketbok, också den delvis tefatsinriktad men framför

allt med ett rikt och spännande myller av jordbesökare utifrån och rymdska-pade kulturer och människor, Adam I och Adam II och allt vad de heter. Liksom den nya en högradigt fantasifull och spännande bok.

En annan läsvärd pocketbok i sammanhanget: John A. Keels *Our Haunted Planet* (Fawcett, \$ 0:95), där denne välkände pläderare för psykiska tefat med goda förbindelser med gammal folklöre redovisar ett rikt svep av allehanda jordiska märkligheter, från uråldriga (och rymdkontaktade) högkulturer på vår planet, till sådana moderna mysterier som Bermudastriangeln och de där "männena i svart", som dyker upp när någon kommer tefatens mörka hemligheter för nära. Bland de mer originella inslagen en löst framkastad teori om att zigenarna kanske har placerats här på jorden med specialuppdrag att hålla kontakt med tefaten.

Och om illustrationerna till krönikan må meddelas att de stammar från en tunn men välillustrerad bok av John Michell, *The Old Stone of Land's End* (Garnstone Press, £ 4:25), som behandlar det fornminnesrika västra Cornwall utifrån den populära tesen om att de gamle visste avsevärt mer om saker och ting än vi tror. Boken handlar i huvudsak om de märkliga siktlinjer man kan finna från den ena resta stenen till den andra, allt enligt Alfred Watkins gamla teori om det gamla raka spåret, "the old straight trail". Så på det hela taget är texten tämligen onjuthar för den som inte hyser ett brinnande intresse för Straight Trail-idéerna — som alltså inte är samma sak som professor Thoms intressanta teorier om en astronomiskt högtstående stenålderskultur, även om dessa att döma av avslutningsuppsatsen om "den megalitiska vetenskapen" tydligen håller på att bakas in här nu.

Men i gengäld är boken en härlig bilderbok för varje sann megalitäl-skare, med foton av varenda större och mer intressant sten och stensättning här långt ute i väst. Och det är vackert så.

Bland pocketböckerna ett par trevliga nytugåvor av två 40-talsklassiker av R. De Witt Miller. Nämligen *You Do Take It With You* under nya titeln *Stranger Than Life* (Ace, \$ 0:95, finns på svenska som *Bortom här och nu*) — livet efter döden finns och vi tar med oss åtskilligt dit — och *Impossible — Yet it Happened* (Ace, \$ 0:95 tidigare utgiven som *Forgotten Mysteries*), diverse välblandat och väl-skrivet forteana. Båda böckerna friska och intressanta idésprutor som fort-

farande är väl värda ett studium. Och Vincent Gaddis storgenomgång av mysterier, spöken, Bermudastriangeln och andra märkligheter till havs, *Invisible Horizons* (Ace, \$ 1:25), en av de fylligaste genomgångarna av detta stora och fascinerande tema, fantasifull men ändå med gott ankarfäste i verkligheten.

Och vänner av omvärderade egyptier kan glädja sig åt en engelsk nyupplaga av Immanuel Velikovskys *Ages in Chaos* (Abacus, £ 0:75); det är alltså den fortsättning på *Worlds in Collision* där Velikovsky berättar om allt det ohägn kometen Venus bryska inträde i solsystemet ställde till med för framför allt de gamla egyptierna, inte minst Echnaton.

Ett typiskt tidens tecken slutligen:

UR RECENSIONER:

"... en verkligt bra grundläggande presentation av några olika aspekter på problemkomplexet."

Anders Liljegren i Nyhetsblad från Arbetsgruppen för ufologi

"Större delen av boken utgör rapporter om människors möten med flygande tefat och även med 'humanoider', dvs. mer eller mindre människoliknande varelser som antas ha landat från utomjordiska farkoster. Här finns flera intressanta fall — i varje fall ur psykologisk synpunkt.

I sin intervju jämför Hynek den nuvarande situationen för UFO:s med vår uppfattning av norrskenet för 100 år sedan. Fenomenet fanns där, men vi kände inte orsaken. Det gör vi nu. I dag har vi inte tillräckliga kunskaper för att förklara UFO:s, men detta bör inte hindra oss från att studera problemet så att vi senare kan nå fram till en lösning. Mot denna inställning, som tydligen delas av Magnusson, finns rimligen inget att invända. Det gör i varje fall inte jag, även om jag, för att tro på ett flygande tefat, först vill ta på det."

Tord Hall i Svenska Dagbladet

"Sven Magnussons bok berättar initierat och bitvis fascinerande, bitvis irriterande godtroget, om folk som sett tefat här och var på jorden..."

Bo Lundin i GT

"... en balanserad inlaga, som inte propagerar för någondera sidan. Han låter rentav läsaren själv få ta ställning — och det är sällsynt i den inflammerade tefatsdebatten!"

Ulf R. Johansson i Kvällsposten

"Svagheter i Condonrapporten belyses obarmhärtigt. Bland det bästa i boken är kapitlet om astronomiprofessorn J. Allen Hynek, dels Magnussons egen intervju, dels sammanfattningen av viktiga punkter i Hyneks bok..."

Bertil Nilsson i GICOFF-information

Sven Magnusson:

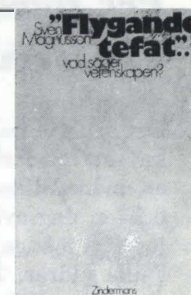
"FLYGANDE TEFAT"... VAD SÄGER VETENSKAPEN?

Ca-pris 45: — inkl. moms (inb.).

I bokhandeln eller direkt från

Zindermans förlag

Box 310, 401 25 Göteborg 1. Tel. 031-13 78 32

Per Ragnar: Reflexioner

Det senaste halvåret har jag på olika sätt medarbetat i tre tidningar, en månadstidning, en veckotidning och en dagsavis. Det har gjort att jag fått många brev från människor i alla åldrar. Det har varit funderingar av skilda slag. Men genomgående har breven innehållit synpunkter på "de stora frågorna". Skrivarna har både frågat och kommit med egna åsikter om liv och död, om lycka och ett (o)rätt-

vist öde. Om livsvägar, sökare mål och karma, om tystnad, vänlighet, vegetarism och Guds begrepp.

Jag har svarat på olika sätt. Ibland i en artikel, ofta personligen. Ibland har jag tipsat om eller översänt en bok, som jag just då trodde innehöll aktuella, väsentliga synpunkter för den skrivande.

En ny, bra sån där liten bok att sätta i handen på den allmänt livsfunderande har kommit ut i dagarna via Lan-produkter, Linköping. Häftet heter "Till en människa" och innehåller "dikter av Magdalena". Författarinnan står dock angiven även med sitt namn, Birgit Cars. Och jag skulle hellre kalla samlingen för "en liten tankebok från Birgit".

För det är inget verk man sitter och bedömer utifrån poetiska kvalitetsbegrepp. Från sidorna talar en stor livserfarenhet, på det enklaste sätt. Man möter ett sökande som vill rensa i konfessionsbråten och söka det ursprungliga, det enklaste, det rena, det djupa, det outsläppta.

Mellanrubrikerna talar sitt allmängiltiga språk:
till en människa, ensamhet, om vila och glädje, om sorg och död, böner, förvandlingar, mot ljuset.

Däremellan möter vi trettioåttio små fina livssynskoncentrat. Jag ska här citera några.

"Den som vill söka sanning framför allt får inte rädas när det blåser kallt och inte lockas in av ljus i fönster hos dem som lever efter andra mönster."

"Vågar jag säga till rädslan: Jag löser dig från din uppgift och härnäst skall jag klara mig utan dig."

"Och du kan känna hur du långsamt och steg för steg och mycket varsamt fylles med Livets krafter som vill genomsyra din fasta, slutna mänskliga gestalt och vidga eller spränga dina gränser."

Det är många goda och kloka tankar författarinnan har att ge "till en människa". Köp en bunt häften och ha hemma — för att ge vidare ...

★

Anm. "Till en människa" kostar 18: — inkl. porto; postgiro 82 43 47 — 9, Birgit Cars.

man en gång fått smaken av denna kärlek, förlorar allt annat sin betydelse, både materiell och lycka och frälsning. *Bhakti*, vars slutliga mål är *prema*, är därför den högsta religiösa principen.

★

Sri Krishna Chaitanyas mission och Sankirtana-rörelse är nu spridd över hela världen. Renheten har bevarats genom den obrutna lärjungesuccessionen. A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada, min andliga mästare, har grundat det Internationella Sällskapet för Krishna Medvetande (ISKCON) och översatt ett stort antal *veda*-skrifter till engelska, av vilka några även översatts till svenska. Boklista kan erhållas från ISKCON, c/o Sundvall, Grevgatan 37, 114 53 Stockholm. I Hare Krishna-kapellet. Grevgatan 18, Stockholm, hålls möten varje kväll klockan 19.00. Söndagar klockan 16.00 hålls även en stor vegetarisk fest med sång, dans, föredrag och filmföreläsning. Alla är välkomna, och det är helt gratis.

Nattvardsgudstjänst.

LKK...

Forts

natur och sopar undan kunskapen och upplyser själen med ett totalt överlägset vetande. Vår kyrka går inte in i detalj på vad reinkarnation innebär, utan låter medlemmarna själva studera ämnet och bilda sig en uppfattning. De som träder in i vår kyrka har inget tvång på sig att de skall tro på återfödelsen. Och medlemmarna, även prästerna, fattar den litet olika.

Kyrkoherde Elis Wikström understryker att var han här har sagt delvis är hans personliga meningar. Andra präster inom LKK svarar litet annorlunda i vissa saker. Det är ju inom denna kyrka inte fråga om

att likrikta medlemmarna andligen, att kräva en bestämd bekännelse av dem, utan var och en söker sig själv fram till det som han kan tro på. Och eftersom människor är olika, och tänker litet olika, är det naturligt att det inom en liberal kyrka finns vissa delade meningar. Av prästerna inom LKK krävs endast att de skall vara "in general agreement" (i allmän överensstämmelse) med kyrkans läror.

★

LKK har i Sverige några hundra medlemmar och därutöver många vänner. På Stora Essingen i Stockholm har man en liten kyrka som ligger i en trädgård. Adressen är Flottbrovägen 5, 112 64 Stockholm.

KÄRLEK...

Forts

ger både metafysik och moral i ett. Du skall älska din nästa såsom dig själv — därför att du är din nästa, och illusion (avidya eller okunnighet) får dig att tro att din nästa är någon annan än du själv."

Den vedantiska tanken är att det existerar ett väsen, *brahman*, och detta väsen upplever världen genom skilda media, varelser, vars inre kallas *atman*. *Atman* och *brahman* är enligt vedanta ett och samma; din nästa är du själv i annan form. Detta kan vara svårt att förstå för en västerlänning. Men kärlekens idé står och faller inte med vedanta; den är större än t. o. m. vedanta.

HEALING!

F. S. Lind
dipl. massör o. sjukgymnast
Klostergatan 31
703 61 Örebro
Ring för tidsbeställning
019/11 33 79. Välkomna!

LIVET FORTSÄTTER EFTER DÖDEN!

Spiritualismen ger bevis.

Begär vår boklista med senaste nyheter!

Bokförlaget Excelsior AB
Box 5314, 102 46 Stockholm 5

Ek

Föredrag om ECKANKAR i höst

Tema "Livets väg och mål".

Fredagarna den 19 sept., 3 okt., 17 okt., 31 okt., 14 nov. och 28 nov. Tid kl. 19.00 i ABF-huset, Beskowsalen, Sveaväg. 41, 3 tr., Stockholm. Alla intresserade välkomna!

Önskas ytterligare information skriv till
ECKANKAR I SKANDINAVIEN

Fack

104 32 Stockholm 19

VATTUMANNEN

Bokhandel och
postorder

NY KATALOG 1975

med nya titlar från
USA och England.

Order: tel. 08/10 69 15

Affär i Strindbergs Blå Tornet
Tegnérsgatan 43 A, Stockholm.

Meditation, yoga, astrologi, massage, akupunktur, makrobiotik, flygande tefat, skivor, affischer, rökelser.

Nu bättre och snabbare leveranser.

VATTUMANNEN
Box 45096
104 30 Stockholm

Sjärnorna vägleder personligt

Konstnärligt födelsehoroskop.
Glyptiskt angiven planetställning —
förklaringar, aspektanalyser i djurkretsen.

Format: 80×59 cm utförs i flerfärg
mot postförskott kr 50: —

Sänd i dag namn, adress och exakt
födelseår till

Astrolog F. Olsson
Box 10104
400 81 Göteborg

Den sufiska kärleksvägen

Sufismen är en mystisk riktning inom islam, mer än tusen år gammal. Karakteristiskt för sufiern är att han inte vänder ryggen åt världen, så som andra mystiker kan göra, utan han förnekar sig själv genom att gå upp i världen, sammansmälta med världen i en mystisk förening.

Sufiern frigör sig från självcentrerade tankar och sin egen jagiskhet och blir ett med världen. Han undertrycker sin egen vilja, och då kan hans hjärta komma i samsvängning med den kärlek som styr solen och alla stjärnorna.

Sufi-mystikern uppslukas av världen och därmed av Gud. Under kontemplation kan han erfara att hans personliga jag upphör att finnas till och helt enkelt förlorar sig i Gud. Som sufi-skalden Attar skrev: "Insvep dig i intets klädnad och drick tillintetgörrelsens dryck! Täck din barm med förintelsens dräkt och dra icke-existensens kåpa över ditt huvud!" Då blir du slutligen helt förlorad i Gud, smälter samman med Gud, blir del av Gud.

En sufi-mystiker ser Gud, och endast Gud, i allting. Allt är uttryck för Guds väsen, bergen, dalarna, vattnen, växtligheten, djuren och människorna. I det myllrande livet på en marknad, i klostrets stillhet — överallt finner mystikern Gud, och han ser skönhet och frid bakom den synbarliga grymheten och fulheten.

I sammansmältandet med världen renas mystikerns sinnen. Han upplever världen så som Gud upplever den. Och Gud uppfattas som absolut kärlek och absolut skönhet. Denna upplevelse finns hos många mystiker i skilda religiösa miljöer. En mystisk upplevelse torde vara kärnan i all högre religion. Den kan bryta fram inom vilken teologisk ram som helst, den bryr sig inte mycket om teologiska konstruktioner.

Den sufiska mystiken, som tagit sig många sköna poetiska uttryck, är en förening av Guds-mystik och natur-mystik. Den moderna sufismen, som skapades av Inayat Khan, utgör en fortsättning av den ursprungliga islamska sufi-mystiken.

Thanatologi

Ett fenomen som intresserar en del parapsykologer och andra forskare är människors mentala upplevelser i ett tillstånd då kroppen är kliniskt död. I den amerikanska månadstidningen *Fate* skriver utgivaren Curtis Fuller om en psykiater dr Elisabeth Kuebler-Ross, som presenteras som expert på "thanatologi", dvs. studiet av döden

och döendet. Här, liksom i rapporter från andra forskare som studerat saken, sägs det att de som kommit tillbaka från att ha varit "döda", beskriver döden som en angenäm upplevelse — av frid och lätthet — och de är inte rädda att dö igen.

De var fortfarande vid medvetande, fastän hjärtat hade stannat, och de kunde se kroppen och observera händelser i närheten av den. De såg kanske hur läkare och sköterskor arbetade för att få liv i kroppen igen och ville säga till dessa människor att allt var o.k. med dem, att döden inte var något fruktansvärt, att de inte behövde anstränga sig så mycket för att väcka dem till liv, eftersom döden var underbar... Men de kunde inte nå fram till de människor som de iakttog.

Dr Kuebler-Ross, som intervjuat hundratals människor som återvänt till livet, sedan de väckts upp med den moderna medicinens hjälp, säger, enligt Fullers referat, att den döendes ande brukar hälsas välkommen av någon mycket kär person som dött tidigare. Religiösa människor ser ibland Jesus, Moses och liknande gestalter komma och hälsa dem.

Erfarenheter av detta slag inger naturligtvis oss människor hopp om en fortsättning på det personliga livet efter kroppens död. Det hoppet är det skönt att ha.

Kreativt tänkande

Det finns många metoder för självförverkligande och framgång. Inte minst i USA är profeter verksamma som talar om hur vi skall göra för att lyckas med vårt liv. I tidningen *Fate*, augusti 1975, läser vi en artikel av en D. R. Butler, 30, som försäkrar att så som du tänker, sådan blir du: *du kan uppnå vad du önskar genom medveten tankekontroll.*

Det är Butlers guru, en dr Hugh G. Carruthers, grundare av "Teologiska vetenskapliga samfundet", som lärt honom konsten. Den givande kontakten med denne började med en korrespondenskurs, som annonserats i *Fate*. Nu vill Butler dela med sig av sin kunskap; därför reser han runt och håller föredrag om "kreativt tänkande".

Det grundläggande i metoden är att "visualisera" sig själv i en önskad situation. En perfekt hustru fick Butler på detta sätt, och tillsammans har de visualiserat och förverkligat det perfekt harmoniska äktenskapet.

Butler bestämde sig också för att med hjälp av sinneskontroll bli en framgångsrik frilansskribent — och

han blev det. Även hans fru, som förut knappast skrivit en rad utom personliga brev, blev framgångsrik inom det området. Allt har inte lyckats för mr Butler, men han menar att det berott på att han inte på rätt sätt använt sina kunskaper om kreativt tänkande.

D. R. Butler är också en hygglig prick, för han och hans fru har även visualiserat framgång och lycka för vänner och släktingar, och genom att dessa fått lära sig metoden har fenomenala förändringar ägt rum i deras liv.

Vem som helst kan lära sig sinneskontroll, anser Butler. Det behövs ingen särskild talang eller utbildning. Och kraften finns inom människan själv. Det gäller bara att bruka den.

Medvetet, kontrollerat tänkande påverkar det undermedvetna, vilket framtvingar handlingar som slutligen leder till önskad verkan. Man kan inte tänka på ett sätt och handla på ett annat. Vad vi tänker, får oss att handla så att vad vi gör återspeglar tankarna.

Hyneks center för UFO-forskning

J. Allen Hynek, som är professor i astronomi vid Northwestern University, Illinois, USA, och författare till en av de bästa böckerna om flygande tefat, *The UFO Experience* (Henry Regnery Co, Chicago, 1972) har startat ett centrum för UFO-studier. Det heter *Center for UFO Studies* och har adressen P. O. Box 11, Northfield, Illinois 60093, USA. Hynek är chef för centret, och till det har knutits vetenskapsmän från flera universitet, som är intresserade av UFO-problemet och anser det värt att utforskas.

Hyneks center är det första helt vetenskapliga UFO-undersökningsorganet i USA.

I ett uttalande återgivet i den vetenskapliga tidskriften *Nature* säger professor Hynek bl. a. att UFO-fenomenet inte har förändrats genom åren; en typisk UFO-rapport är i väsentliga delar densamma som för 10 år sedan, och detta faktum har gjort starkt intryck på honom. Men han understryker att han inte stöder idén att UFOs är farkoster från andra världar. Det finns alltför mycket som talar emot det. "Det verkar löjligt att någon intelligens skulle komma över så stora avstånd för att göra de dumma saker som rapporteras, så som att stanna bilar och skrämma människor."

Men UFO-fenomenet finns där. Frågan är hur det skall förklaras.

Backstereffekten bekräftas ej

Cleve Backster är som bekant en amerikansk lögn-detektorexpert som säger sig med hjälp av polygraf (lögn-detektor) ha konstaterat mentala reaktioner hos växter och kommunikation mellan levande celler. Det rör sig bland annat om reaktioner på "räkmord" och på människors tankar. När Backster *tänkte* att han skulle bränna ett blad på en växt, så reagerade växten! Se Sökaren 3, 1974, en till Backster positiv artikel av P. A. Atterbom, och 6, 1974, en kritisk artikel av Sven Rosén! I Sverige meddelar Jan Fjellander att man inom Stockholms Forskningscenter för Psykobiophysik, där han själv är en ledande gestalt, kunnat bekräfta en del av Backsters resultat. Fjellander skriver i *Medium* 1—2, 1975 bland annat: "Våra preliminära undersökningar har utfallit positivt så tillvida att vi har kunnat konstate-

ra oförklarlig informations-överföring mellan människa och växt, mellan växt och växt, mellan obefruktade hönsägg, mellan bagerijäst och hönsägg. Framför allt har vi kunnat konstatera att experimenten i högsta grad är upprepbara vilket annars alltid är den största svårigheten med experiment som berör parapsykologi eller angränsande områden (dvs. psykobiophysik)." Fjellander uppger att de fått positiva resultat i omkring 70 procent av de försök som gjorts, men han medger att man saknat resurser att genomföra experiment på hög vetenskaplig nivå, där man kontrollerar alla faktorer i sammanhanget.

Men det finns många uppgifter om att forskare gjort om Backsters försök men inte kunnat bekräfta hans resultat. Om detta berättade Sven Rosén i nr 6, förra året. I parapsykologiska sällskapets *SPF-information*, december 1974, finner vi en notis att man på Tekniska högskolan i Stockholm testat

Paul Twitchell har i sin bok TIGERNS TAND på ett livligt och fascinerande sätt berättat om sin färd genom de andliga världarna. Få tror, att någon kan besöka himlen i själskroppen och återvända för att ge en detaljerad rapport, som den i TIGERNS TAND.

Pris kr. 20: — + porto.

ECKANKAR I SKANDINAVIEN

Fack

104 32 Stockholm 19

ROSENKREUZARNES VÄRLDSÄSKÄDNING

eller Mystisk Kristendomslära av Max Heindel

belyser de kosmiska såväl som de personliga levnadslagarna.

Kr 49: — plus porto

THE ROSICRUCIAN FELLOWSHIP svenska sektionen

Box 40261, 103 44 Stockholm 40

FÅ DERES HOROSKOP

stillet og tilsendt for 35 svenske kr. Send fødselsdato, klokkeslet og fødested til

Peter Sørensen

Havrevej 12, DK-2700 Brønshøj, Danmark

Gabrihel Astrolog

Noggrant utförande av muntlig och/eller skriftlig prognos efter födelsedatum, ort och klockslag.

Observera, analysen kan även inspelas på kassetband. Om så önskas, utarbetning av analys efter egen strukturell presentation, "syntograph", och integrerad astrobiorytmisk prognos i kurvaform.

Gärna personliga besök.
Tel. 08-755 90 75

GABRIHEL MASELL
Vikingavägen 11
182 63 Djursholm

Backstereffekten hos ägg utan att ha funnit något exceptionellt. I *Parapsychology Review*, New York, finns en redogörelse för ett psi-symposium anordnat av Amerikanska sällskapet för vetenskapens främjande, där man bland annat diskuterade Backstereffekten. — Backster har rapporterat att när han släppt ned levande räkor i kokande vatten, så har en filodendron i ett annat rum reagerat, vilket konstaterats genom att växten anslutits till en polygraf. Denna och liknande erfarenheter har lett Backster till ett postulat att döende organismer sänder ut ett "dödsskri". Men ingen annan forskare, meddelar den parapsykologiska tidskriften, har kunnat bekräfta detta. Dr Edgar Gasteiger, som är professor i biologi vid Cornell University, berättade om ansträngningar som gjorts av honom själv och tre studenter att upprepa Backsters experiment. Trots ett års förberedelser och användandet av sofistikerad utrustning kunde de inte upptäcka något elektriskt gensvar hos växterna, som överensstämde med "morden" på räkor. De använde inte en hop räkor samt en växt, som Backster gjort, utan arbetade med över 100 olika växter och 200 räkor i 13 olika försök.

En annan forskare, John M. Kmetz, berättade också om misslyckade försök att bekräfta Backster.

Parapsychology Review skriver ironiskt: "Om växter har ett hemligt liv, så är de tydligen obenägna att avslöja det."

★

Cleve Backster vidhåller sin uppfattning att växter kan reagera emotionellt. Han anser att de forskare som misslyckats med att bekräfta hans resultat, inte har gått tillväga på exakt samma sätt som han själv.

Men det finns ett par forskare som uppges ha fått samma resultat som Backster; de heter Marcel Vogel och Bernhard Grad. — Än är säkert inte sista ordet sagt i denna sak.

UFO OCKULTISM ESP

ANDLIG UTVECKLING

Engelskspråkig litteratur
700 titlar i lager varav 100 i pocket.

Rekvirera våra nya boklistor — 1975!

EDISTA postorderbokhandel
Box 4003, 180 10 ENEBYBERG

Besök gärna vårt lager efter överenskommelse per tfn 08/758 62 50.

Radhakrishnan har gått bort

Dr Sarvepalli Radhakrishnan, Indiens förre president, har avlidit på en privatklinik i Madras efter en långvarig sjukdom, 86 år gammal, rapporterar PTI från Madras 17 april i år. Hans son, dr Gopal, dennes hustru och två döttrar var närvarande vid hans sjukbädd när slutet kom kl. 00.45 (17 april). Den förre presidentens kvarlevor hölls för allmän åskådan från klockan sex. Begravningen ägde rum vid Mylapore Cremation Ground klockan 15.30. Landssorg iaktogs i sju dagar.

Dr Radhakrishnan hade vårdats på kliniken från augusti 1974, sedan hans hälsa försämrats. Hans tillstånd tog en kritisk vändning 16 april, och intensivvård sattes in efter sviktande hjärt- och andningsverksamhet. Hans blodtryck och hjärta reglerades mekaniskt, och konstgjord andning företogs. Radhakrishnan hade vårdats på kliniken även i juni 1974 efter ett slaganfall. Han tillfrisknade och återvände hem men måste återföras till kliniken en månad senare på grund av försämring i tillståndet. Under tiden på kliniken fick han motta 1975 års Templetonpris för sina speciella bidrag till hinduismen och arbetet för Gudsförståelse.

President Fakhruddin Ali Ahmed uttryckte sin sorg över dr Radhakrishnans bortgång och sa: "Hans frånfalle har lämnat ett tomrum i vårt offentligt liv som inte kan fyllas. Genom sin intellektuella eminens, moraliska iver och makalösa vältalighet hade han inflytande över världsscenen i decennier, och med sin bräckliga varelse personifierade han Indiens visdom. Som vän till Mahatma Gandhi vann han Pandit Nehrus tillgivenhet och högaktning. Han spelade en avgörande roll under de år vår republik formades. Han skötte med värdighet de höga poster han kallades till."

Premiärminister Indira Gandhi sa att dr Radhakrishnans död berövat Indien och världen en personlighet med upphöjt intellekt och moralisk auktoritet. Radhakrishnans lärdom var storartad i sitt omfång. Som lärare var han djupt förbunden med ungdomens välgång och de olika institutioner han stödde. Som statsman hade han djup förståelse för praktiska problem vid en nations uppbyggnad. Han bidrog avsevärt till befästandet av Indiens politiska och parlamentariska traditioner. Nu är han borta, men minnet av hans aktningvärda uppträdande, resonansen från hans röst och hans strålande tankar kan inte blekna och

skall bestå som en del av vårt arv. Han var en av de mest lysande tolkarna av vår filosofi, oförtröttligt strävande att förklara att Indiens budskap är ett positivt sådant — inte en flykt från livet utan handling oberoende av handlingens frukter. Hans inspirerande vältalighet gjorde människor medvetna om det mänskliga arvet och satte oss i stånd att återvinna vår tro på framtiden. Det är vår stora lycka att ha haft honom som president och vice president, slutade Indira Gandhi.

★

Efter att ha blivit professor i filosofi i Madras, Mysore och Calcutta och vicekansler vid Waltair, utnämndes dr Radhakrishnan 1936 till innehavare av den nyinstittade Spaldingprofessuren i österländsk religion och etik i Oxford. Från 1931 till 1939 var han medlem i NF:s kommitté för intellektuellt samarbete och 1948 ordförande i indiska regeringens universitetskommission. 1949 blev han ordförande för Unescos verkställande utskott och samma år Indiens ambassadör i Sovjet.

Hans första bok behandlade Rabin-drannath Tagores filosofi och utkom 1918. Ett annat tidigt verk var *The Reign of Religion in Contemporary Philosophy* med utgångspunkt från Upanishaderna. *An Idealist View of Life* ger en kraftfull förklaring av hans ideal. *Religion and Society* är baserad på föreläsningar vid indiska universitet. Hinduismens inflytande i västerlandet genom århundradena framkastas i *Eastern Religions and Western Thought*. Viktiga översättningar av Radhakrishnan är *Dhammapada* och *Bhagavadgita*. Bland övriga böcker av Radhakrishnan kan nämnas *Indian Philosophy, East and West in Religion* samt en bok om *Mahatma Gandhi*.

Översättning och sammanställning av John Avblom.

(Källor: *India News* april 1975, utgiven av indiska ambassaden i Stockholm, samt *Radhakrishnan, an anthology* av A. N. Marlow. Förlag för nämnda böcker är George Allen & Unwin, London.)

Gåvor till tidskriften

Göran Almqvist, Lerum, 10: —; Gerhard Ström, Södertälje, 6: 50; Torsten Borgvall, Göteborg, 8: —; Anne-Marie Kraatz, Lidingö, 10: —; Eric Hansson, Stockholm, 8: —. Summa kronor 42: 50.

Hjärtligt tack!

Red.

Föredrag om
SWEDENBORG
av prof. Inge Jonsson
och nyheter från
**FORSKNINGEN KRING
SWEDENBORG**
i USA
av fil. lic. Olle Hjern
Den 24 oktober på Svenska Akademien, Börssalen. (Tid medd. senare.)
Arrangör:
Föreningen för psykiofysik

**GURDJIEFF-OSPENSKY
CENTER**
Practical application of esoteric
knowledge.
Accepting new students.
Malmö 040/96 63 13

BUDDHISTISK LITTERATUR
Vägen till Buddha
av Henning Sjöström
Acarja Sunyata
Buddhismens budskap
av Subhadra Bhikkhu
10: —/st+porto.
Direkt från:
EKAYANA-BUDDHISTERNA
c/o R Malmqvist
V:a Skrävlingevägen 135
212 34 Malmö

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7: —
Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15: —
I bokhandeln eller direkt från
Buddhasasanaförlaget,
Box 5158, 102 44 Stockholm

ASTROLOGI
Gör intressanta upptäckter med **BOLITO ASTROLOGI KALENDER**. Är även märkessköld. Insänd kr 25: — så kommer den direkt i brevlådan. Postgiro 41 17 32 — 1.
Vid. best. som postförskott tillkommer porto.
BOLITO AB
Box 1290, 251 03 HELSINGBORG
Ordertel. 042-13 25 85.
10 dagar returrätt.

**TEOSOFISKA SAMFUNDET
(PASADENA)**
"Teosofin är den tråd som genomlöper och håller tillsammans alla forntidens filosofiska och religiösa system, och vad mer är, den förklarar och förenar dem alla."
H. P. Blavatsky
Teosofisk och ockult litteratur av högsta klass:
Rönnells Antikvariat, Birger Jarlsgatan 32, 114 29 Stockholm, har nu all vår utomordentligt värdefulla och fina litteratur, såväl svensk- som engelskspråklig, till salu.
Teosofiska Biblioteket, Sveavägen 45, Stockholm, är öppet tisdagar och onsdagar kl. 19. Läsrum. Samtal och diskussion. (Förfrågningar tel. 08-85 41 20 el. 51 36 66.)
"När vi väl inser att varje människa uppfattar Gud olika, men att Guds väsen är oföränderligt och att det gudomliga väsendet finns innerst i allt levande, har vi lagt grunden till en bro av sant broderskap, en bro som leder från gångna tiders mörker till framtidens ljus."
"Teosofin meddelar inte andlig undervisning för pengar. Sanningen kan inte köpas."

**Vetskapen att Du verkligen kan hjälpa
är vad som ger sinneslugn och harmoni**

I L. Ron Hubbards bok DIANETIK: DEN MODERNA VETENSKAPEN OM MENTAL HÄLSA förklaras:

- Hur man blir mer sig själv
- Varför man handlar irrationellt
- Hur man blir av med obehagliga sinnesstämningar
- Hur sinnet fungerar
- Hur man uppnår tillit till andra människor

PRIS 60 Kronor
KÖP, LÄS och TILLÄMPA BOKEN
Bli mer dig själv —
uppnå större förståelse
SCIENTOLOGYKYRKAN
I SVERIGE
**STOCKHOLMS-
FÖRSAMLINGEN**
Copyright © 1975
av L. Ron Hubbard
EFTERTRYCK FÖRBJUDES
Scientology är en tillämpad religiös filosofi.

Skicka mig ex av boken **DIANETIK: DEN MODERNA VETENSKAPEN OM MENTAL HÄLSA** av L. Ron Hubbard

Jag betalar med check ☐
Jag betalar per postförskott ☐
Jag betalar per postgironr 50 09 41 — 0 ☐

Namn
Adress
Postadress Tel.
Alla beställningar levereras inom 24 timmar
Scientologykyrkan i Sverige, Stockholmsförsamlingen
Drottninggatan 53, 111 21 Stockholm. Tel. 08/20 19 55

Kontakt
21 års kille, 180 cm lång, bosatt i Malmö, söker dej, en flicka som liksom jag är optimistisk och positivt lagd till naturen. Vi båda söker livets höga sanningar och är intresserade av det undermedvetnas yttringar här på detta plan. Vidare att ett litet statusbehov finns hos mig, och att jag tycker om sköna hemmakvällar med något gott att äta och dricka. Lika mycket som roliga danskvällar. Svara gärna med foto för då blir det garanterat svar. Men svara nu!
Svar till "Optimisten", Sökaren f v b.
★
Meningsfull och stimulerande korrespondens, angående filosofiska och politiska frågor, önskas med nationellt sinnade personer. Dock ej något krav. Alla hjärtligt välkomna med brev.
Svar till "Argus", Sökaren f. v. b.
Pris för kontaktannonser: 20 öre per ord + 2: — i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 7: —. Moms. inräknad.
**Rekommendera Sökaren
till era vänner!**

BOKRECENSIONER

Länken — ett tonårsmediums upplevelser

Under några veckor våren 1966 ägde underliga händelser rum hemma hos en engelsk medelklassfamilj. Föremål flyttade sig på ett oförklarligt sätt i huset och mystiska ljud hördes. I familjen fanns tre barn, däribland pojken Matthew, 11 år. Föräldrarna, som oroades av fenomenen, fick kontakt med en känd parapsykolog, Dr G. Owen. Denne fann att Matthew var den utlösande personen för typisk "poltergeistaktivitet" eller spontan återkommande psykokinesi. Matthew stod inför inträdesproven till mellanskolan och Dr Owen antog att det var hans spänning inför detta som hade tagit sig uttryck i okontrollerad psykokinetisk aktivitet. Han lugnade föräldrarna: sådana fenomen brukade gå över efter några veckor, och de återkommer inte.

Dr Owen fick dock inte rätt. 1971, när Matthew gick i ett internatläroverk, började oförklarliga händelser åter inträffa såväl i hans föräldrahem som i skolan, och de var nu betydligt mer våldsamma än förra gången. "Händelserna i pojknas sovsal förorsakade de allvarligaste omvälvningar. Tunga dubbelsängar av stål rörde sig av sig själva. Föremål materialiserades och drevs kraftfullt omkring i rummet. En gång "kastades" fjorton bordsknivar mot väggar och sängar. Man kunde inte få reda på ursprunget till knivarna, som bar kungligt vapen och initialerna GR. Andra föremål, som krossat glas, spik och småsten, gjorde det nästan omöjligt att sova i salen... Andra sovsalar stördes också. Glödande ljuskens visade sig på väggarna, och hettan som utgick från de ljusa fläckarna hotade att sätta eld på hela huset."

Om dessa fenomen, och om den utveckling som sedan följde, har Matthew Manning själv skrivit en bok: *Länken* (Delta Förlags AB, 1975, 248 sidor, rikt ill., pris ca 36: —). Han berättar hur han kom att börja skriva automatskrift, till en början utan att vara medveten om vad han gjorde. Snart fann han dock att han själv kunde börja automatskriften när han ville, och han har sedan åstadkommit en mängd meddelanden, med stor variation av handstilar och innehåll, på flera språk. "Ävsändarna" av meddelandena är i regel personer som anges vara döda, ibland för flera hundra år sedan. En del meddelanden har gett konkret information som Matthew inte kände till och som ibland har kunnat kontrolleras efteråt. T.ex. kom flera meddelanden

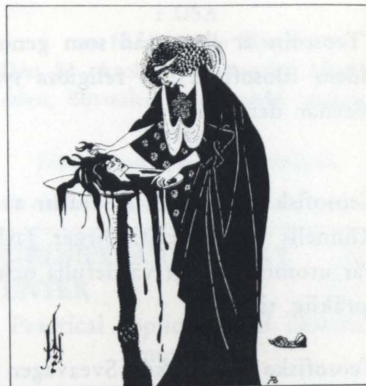
från en doktor (?) Penn, som tycks ha förmåga att ställa korrekta medicinska diagnoser på personer som Matthew inte känner.

Ännu märkligare än automatskriften är kanske teckningarna. Matthew "kontaktar" en viss avliden konstnär, och kan få en teckning i dennes stil. Det kan vara en kopia av en känd teckning, eller en helt okänd. I boken visas ett antal sådana teckningar "signerade" av Albrecht Dürer, Klee, Picasso, flera engelska konstnärer, och somliga helt anonyma. Teckningarna ger ibland kompletterande information till automatskriften. Matthew hade t.ex. tagit emot automatskrift från en George Laing som sades ha blivit mördad i Saudiarabien. Skriften var på arabiska, och måste tolkas av en expert. Så fick Matthew en teckning som visade en örn flygande med en man i sina klor. "I ena hörnet av denna teckning fanns vad som för mig såg ut som en österländsk namnteckning. Eftersom upphovsmannen till denna bild uppenbarligen var österlänning, att döma av stilen, hade jag antagit att det var hans namnteckning. Professor Bushrui kände dock genast igen den som ytterligare ett arabiskt skriftprov. Signaturen var i själva verket ett mönster, som innefattade namnet George Laing."

Matthew beskriver hur han inom sig kan känna "uppladdning" av "psykokinetisk energi". Om han då skriver eller tecknar händer ingenting mer — men om han inte gör det kommer i stället poltergeistfenomen som han inte kan kontrollera och som ofta är obehagliga och besvärande för honom eller omgivningen. Dock inte alltid — ibland får han presenter: "Jag har aldrig lyckats tvinga fram uppfyllandet av en önskan. Vanligen finner jag vissa föremål om jag har önskat dem, inte medvetet för att få dem utan undermedvetet som en del av mina tankar medan jag har försökt få tag på dem på det naturligaste sättet.

Jag samlade till exempel material till en Guy Fawkeseld nere i trädgården. Då jag hade ont om skräp, så när som på ett halvt dussin kartonger, gick jag till huset och frågade min mor vad jag kunde använda. Det fanns ingen annan hemma och hon hade ingenting att föreslå. Jag gick ned i trädgården igen, och till min stora förvåning fann jag en hög med stora trästockar intill pappkartongerna.

Vid det tillfället fanns det ingen som kunde ha gjort detta, allra minst på den korta tid jag hade varit in i huset. Sam-

Automatisk teckning av Matthew

manlagt var det ett par hundra kilo trä. Den enda tänkbara förklaringen är att de materialiserades som ett resultat av min önskan.

Det egendomliga är, att de saker som materialiseras på detta sätt aldrig är nödenhetsvaror, på sin höjd användbar lyx. Andra sådana leveranser inbegrep flera grammofoonkivor, en påse socker, en sedel, ett par svarta, genombrutna handskar och frimärken."

Variationen av paranormala fenomen kring Matthew Manning förefaller väl kunna mäta sig med vad som rapporteras kring Uri Geller. Liksom denne tycks Matthew också kunna böja nycklar, fast han inte gillar den aktiviteten. Matthew förefaller ha högre grad av kontroll över olika fenomen än Uri Geller, särskilt när det gäller att ta emot information genom teckning eller skrift. Sommaren 1974 deltog Matthew i försök i Toronto, där Dr Owen leder en grupp parapsykologer. Peter Bander berättar i sitt förord kort om dessa försök, som tydligen gav märkliga resultat och som kommer att rapporteras i facktidskrifter. Dr Owen har också skrivit en efterskrift till boken.

Länken är en fascinerande bok. Matthew skriver lugnt och sakligt, och intar en eftertänksam och nyfiken attityd till de fenomen han själv åstadkommer. Någon förklaring till hur och varför fenomenen uppkommer ger inte boken — det är ett problem för kommande forskningar. Om Matthew får behålla sina ovanliga förmågor och kan ha dem under samma grad av kontroll i fortsättningen, kan han bidra till att föra parapsykologin en bra bit framåt.

Nils-Olof Jacobson

Länken kan erhållas från Sökarens Bokklubb, Box 170 37, 104 62 Stockholm, för kr 28: — inkl. moms.

Musiken ett mysterium

Musikens makt neter en bok utgiven av bokförlaget Larson (43: — inkl. moms), författare är den engelske kompositören Cyril Scott. På engelska kom boken ut första gången 1958, och sedan i flera upplagor.

Scott ser tonsättaren som ett medium, inspirerad av en utifrån kommande makt. (Brahms kände det så.) Bara den esoteriska läran kan förklara detta, enligt förf. Den inspirerade tonsättaren formar framtiden, den oinspirerade bara speglar sin egen tid. Scott har en esoterisk syn på musiken, inte en estetisk. Sin esoteriska syn anknyter han till ockulta idéer, spiritualism, teosofi, astrologi, reinkarnation och karma, klärvoajans, kristendom och dolda krafter. Idéer flyter omkring i den mentala atmosfären, säger Scott, som också uppger att musikens dolda inflytande har gjorts uppenbart för honom av en teosofisk mästare vid namn Koot Hoomi Lal Singh från det Stora Vita Broderskapet — Den Stora Vita Logen — genom dennes kvinnliga medium Nelsa Chaplin. Denne Vishetens Mästare har inspirerat förf. till boken. Det som inte kan förstås — eller inte väcker intresse — kan inte skyllas på förf., menar han, utan det är majoriteten av läsarna som ännu inte nått den grad av mognad att de kan förstå.

Musikens inverkan på känslorna, på karaktär och moral är ingen vidskepelse enligt förf. Musiken kan i dessa avseenden vara en mäktigare kraft än religion, etik och filosofi. Såsom i musiken — så ock i livet, är en tes som upprepas. Upprepade formlers påverkan enligt Coués metod tas upp. Musiken suggererar fram känslotillstånd, "man vänjes av musiken att känna de rätta känslorna", enligt Aristoteles. Men även intellektet påverkas av t.ex. Bachs musik.

Med förnyelse av musiken följer förnyelse av politik och moral menar Scott. Händels musik väckte aktning och vördnad och åstadkom en förändring av den viktorianska erans moral. Hans musik skakar av smuts och skräp från människan. Händels metod var enkel; upprepning av enkla ackord, taktfraser och sekvenser (upprepning av fraser i nya lägen på skalan). Den var formell till karaktären och till sin verkan. Konventionalism, imitation, vördnad, underdanighet, puritanism; nödvändiga botemedel på sin tid. Där fanns också en dragning mot allvaret och därmed dysterheten.

Genom Bach upphöjdes musiken till att kunna ge uttryck åt våra innersta känslor, trots sträng logik och lagbundenhet. Ett djup fyllt till brädden av inspiration och uppfinningsriktighet. Bach var tonsättare och matematiker och påminner om en schackspelare i sitt sätt att tänka ut kombinationer. Bachs musik på-

verkar förnuftet — är mer filosofisk än t.ex. Händels. Den senares musik har och skapar småstadsmässighet. Tyskarna föredrog länge Händel framför Bach, det var först Mendelsohn som återupptäckte Bachs musik 1829.

Beethoven var en helt annorlunda natur än Händel och Bach: bisarr, hetlevrad, taktlös men intensivt sympatisk. Som tonsättare mera psykolog. Han skildrade upplevda känslor — där upplevelserna inte räckte till vidtrog fantasin. Beethovens musik uppväcker medkänsla. Den banade väg för psykoanalys och psykoterapi menar förf. Samklang mellan känsla och förstånd gjorde hans musik mer förmänskligad. Beethoven lockar som djuplodande musikpsykolog med sin personliga magnetism fram drömbilder, omedvetna hemliga begär men även människans rätta jag. Humorn är uppsluppet otvetyglad hos Beethoven (lyssna till scherzot — andra satsen — i nionde symfonin eller "bondeträtan" mellan träblåsinstrument i Pastoralsymfonins lustiga samvaro med lantfolk i tredje satsen).

Mendelsohn var diametralt motsatt — men hade samma mål som Beethoven — att fylla människans själ med medkänsla. Förf. har en idé om att Beethovens och Mendelsohns medkänsla i musiken låg bakom framväxten av många sociala välfärdsinrättningar under 1800-talet.

Författaren återoppar astrologin — samma födelseår och månad — för vissa likheter mellan Mendelsohn och Chopin. Viktigt är Chopins inspiration från folkmusiken i hans hemland Polen. Förfiningen — själens inre — var hans signum. Chopin var ett medium — 'en stämningarnas man'.

Montesorri-pedagogiken för barn härleder förf. från Robert Schumanns inflytande. Enkelhet och oskuld uttrycks i hans musik. I en oändlig mängd småstycken, bl. a. Kinderszenen, uttrycks lekfullhet och skildras barnens drömvärld.

I beskrivningen av Wagners musik återgår förf. till det ockulta synsättet: transcendental innebörd, gåtor, oskarpa konturer, omöjlig att beskriva i ord, den individuella själens förening med Alls själen etc. Mindre önskvärda effekter av Wagners musik: nyväckt nationalism, starka drag av det germanska, dåraktig hjältedyrkan. Inte så känt är dock att Wagner skrev en essä riktad mot plågsamma djurförsök!

Kapitlet om andarnas och änglarnas musik har en lång beskrivning av subtila kroppar, förmimlekroppar, den emotionella och den materiella kroppen sammansatta av finare materia vilka kan ses manifesterade av den klärvoajante. Atmosfären — det emotionella planet är genomsyrat av olika känslor och musiken har en viktig roll när det gäller påverkan av dessa känslor. Ifråga om de

små intervallernas påverkan av förnuft, känsla och fysik talas om fjärdedelstonen när det menas kvartstonen (fjärdedel är ett notvärde — tidsvärde, inte ett intervall). Samma fel — översättarfel? — återkommer på flera ställen.

Vi hör musikens effekt på det fysiska planet, men dess effekt på de högre planerna, på våra subtila kroppar kan bara förnimmas av en tränad klärvoajant. Kvardröjandet av effekter sedan musiken tonat ut är som stenen kastad i vattnet, ringar bildas på ytan. Dessa oerhörda toner äger dolda krafter av telepatisk natur är författarens åsikt. Ett resone-mang om färger kontra egenskaper i människans aura är svårare att smälta.

César Franck sägs vara devatolkare, ett instrument i händerna på de Högre Makterna. Han var stor som improvisatör på orgel. Hade kontakt med "dessa strålade väsen" då han samordnade det mänskliga (dödliga) och det eteriska (överjordiska) genom kontemplation och praktisk mysticism.

Debussy vände ryggen åt den "människliga musiken" och skrev ren naturmusik, återgav musik från vättar och älvor lägst på "devastegen", Ravel stiger högre på den stegen och Scriabin högst enligt förf. Han använde ljud, ljus och färger och även dofter i en syntes av alla konst-er.

Den mentala musik författaren talar om påminner om indiernas mantra. Tyvärr, menar Scott, har den indiska musiken inte utvecklats vidare, den saknar den styrka och vitalitet som behövs för handling, den är mera meditativ och kontemplativ.

Egyptisk musik var esoterisk, mystisk, framkallade 'astral trance', ockult kunskap, magi. Många instrument har sitt ursprung i Egypten; lyran, harpan, flöjten, cymbalen och trumman. Historiskt skildras utvecklingen från enkel sång, dans, handklappning, enkel trumrytm. Grekerna övertog egypternas instrument och utvecklade dem. I grekiska skalor är halvtönen ett karakteristiskt intervall.

I Rom uppstod krigsmusiken. Så uppstod tuban och hornet. Denna musik hade en menlig inverkan på karaktären.

Den ambrosianska kyrkomusiken (Gregorius m. fl.) utvecklade själen och förde med sig lugn och kontroll över känslan.

Förf. Cyril Scott försöker i kapitel efter kapitel påvisa musikens påverkan på livet — historiskt sett går han baklänges från vår tid till antiken. Han säger att det behövs tålmod att följa hans undersökningar. Breda utblickar över politik, religion, konst växlar med skildringar av musikens påverkan på människans känslor, samliv, samhälle, moral, uppfostran, Krafter i musiken som han kallar budhiska och deviska — ingivna av högre makter och andar — åstadkommer omvälv-

ningar, revolution och undergång. Framtidens musik kan förutses av den ockulta forskningen är hans åsikt. Det kommer att fordras musik med eterisk vision som med stor känslighet påverkar våra subtilare kroppar och för oss i närmare kontakt med devorna eller naturandarna (en del har att göra med djurriket: en revolt mot jaktens grymhet uppstår!). Människan förs i kontakt med de högre planerna, upplever andlig glädje. Nutidens disharmoniska musik lämnar plats för harmoni, man återgår till melodin och når slutligen fram till den stora kosmiska symfonins mäktiga klang — men — det är viktigt — i broderskapets anda. Sådant är bokens budskap, väl värt att ta del av.

John Avblom

Att säga ja till livet

Låt livet leva av Gita Keiller (Larson, 33: — inkl. moms) är en mycket positiv bok. Den har sin förutsättning i författarens tro på reinkarnation, dvs. att det i varje nyfött barn bor en själ, som på nytt har tagit det svåra steget för att leva och utvecklas i en jordisk kropp. Varje själ är samtidigt delaktig av det eviga livet, och en av de grundläggande tankarna i boken är tron på allas fundamentala enhet. Om vi bleve fullt medvetna om denna enhet och om storheten i varje själs unika utvecklingshistoria inom enheten, skulle vi umgås i en anda av öppenhet, ärlighet och respekt för omgivningen, som skulle lösa de flesta mellanmänskliga problem. Synen på det onda präglas av denna helhetssyn: det är något negativt, icke-liv, och försvinner om man vänder sig från det och i sitt eget inre söker kontakt med livet självt.

Boken består av tre delar varav den första behandlar vår syn på barnen, den andra de vuxnas liv och den tredje söker sätta in vår tid i ett större sammanhang och diskuterar vår känsla av fångenskap och vad verklig frihet innebär. Författaren betonar vikten av att barnen får utvecklas i sin egen takt, aktivt lär känna sin omgivning och sin förmåga och inte hämmas av färdiga lösningar — typ ideologiskt indoktrinerande sagor och visor i lekskolan — eller av vuxna som inte tar deras frågor på allvar. I stället måste de vuxna, helst modern, med kärlek och intresse ge dem en grundtrygghet som kan hjälpa den inkarnerade själen att finna sin form. Skolan anklagas för att lära barnen att kommunicera och bli goda konsument i stället för att ta deras frågor om livets mening och mål på allvar. Det ligger en hel del i kritiken av skolan som den fungerar, men samtidigt sammanfaller dess målsättning till stor del med författarens: individuell utveckling i stället för tävlan, respekt för andra, bevarad nyfikenhet. En del idéer på-

minner om sådana som framförts av andra skolreformatorer: lågstadium utan årskursindelning, betygens slopande till förmån för eget självständigt arbete och "mästarprov" i fritt valt ämne.

Människan måste få hjälp att utveckla sin naturliga skaparförmåga i stället för att bli konsument, och bara genom att bygga och arbeta i livets tjänst kan hon skapa en ny och bättre värld. Vår tid uppfattas som en brytningstid, en mänsklighetens pubertet på vägen till den nya tidsåldern, Guds rike. Olika revolt- och proteströrelser framstår som nödvändiga i uppgörelsen med det gamla. I sitt inre, i kärleksfullt lyssnande och en positiv inställning skall människan finna den bästa vägen att bygga det nya. Här blir formuleringarna ofta svepande och oklara, och här ligger bokens styrka och svaghet. Den vill mer vara en uppfordran till alla goda krafter än ett program som skapar anhängare och motståndare. Det gör att den ibland kan verka långt från verkligheten. För den troende ordnar sig allt, för den tvivlande tornar problemen upp sig.

Bokens form spelar också en roll. Gita Keiller är inte författare i egentlig mening, utan förmedlar bara svar från "energier på högre andliga nivåer" på frågor som hennes make ställer. För den troende ger detta naturligtvis uttalandena en speciell tyngd utöver det sakliga innehållet, men en tvivlande kan lätt stötas bort och tycka att så märkvärdig är inte den information som lämnas. Människors fysiska lidande försvinner inte bara för att vi låter bli att låtsas om det. Det finns en viss jolmighet i beskrivningen av "det lilla barnet", och att uppfatta jämlikhetssträvandena i vårt samhälle enbart som en strävan efter allas likhet är litet för enkelt. Men kan man bortse från sådant och läsa boken i den positiva anda som författaren pläderar för, har den en hel del att ge.

Rune Jönsson

Vidgat medvetande — mer människa

I Mer människa (Aldus 1974, 29: — inkl. moms) som är en bok om zen-meditation, tar Hans Hof upp betydelsen av rätt kroppshållning och andningsteknik för en djupare förankring i nuet och för en utvidgning av medvetandet.

I bokens första del behandlas de fysiska och tekniska aspekterna vid meditation. Detta sker mycket ingående och med bitvis ganska tråkig exakthet. I andra avsnittet behandlas za-zen som terapimetod, och de biologiska och psykiska effekterna av denna utövning beskrivs. Här redovisas de i meditationssammanhang sedvanliga forskningsresultaten: sänkt syreförbrukning, förändrat EEG-mönster, lägre hjärtverksamhet osv.

Det är när Hans Hof kommer in på begreppet medvetande och tar steget förbi alla definitioner, analyser och diagnoser som den inspirerade mästaren träder fram. Utifrån "rotupplevelsen" — bortom objektmedvetandet och i det rena eller utvidgade medvetandet — tar Hans Hof upp livsfilosofiska och religiösa spörsmål. Normalt saknas där konventionella termer och begrepp, men nu blommar Hans Hofs uttrycksförmåga mer än någonsin. Han för oss in i en värld av helhet och sammanhang i en anda av fast grundad optimism. Han skänker oss visioner av syntesen kropp och kosmos. Samling, helhet och omedelbarhet genom za-zen — detta är uttryck för ett nytt medvetandetillstånd som utgör grund för ett inifrån styrt formande av människans liv.

"Om man fått uppleva evigheten i tiden — om också bara som en liten befrielse från objektmedvetandets tyranni; en liten stund i za-zen, då tiden stod still — då har man gjort zens stora upptäckt: ju mer man kan leva utan inriktning på syfte, resultat och mål — desto mer kan man få uppleva att man lever och att de syften, resultat och mål som måste vara med i våra liv, står i livets tjänst istället för att tyrannisera oss."

Buren på intuitionens vingar har Hans Hof fångat in dimensioner bortom tid, rum och objektrelationer, där den mänskliga identiteten är förankrad och där livsödet formas.

Men, undrar man, hur många av oss västerlänningar, objektbundna och materialistiska, har en chans att leva i och uppleva dessa dimensioner? Hur många förstår?

Läs boken! Testa Dej! Den öppnar portar!

C-E Jacobsson

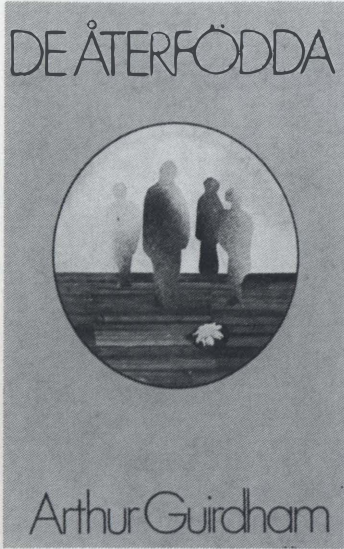
Skräckens port

Som Nils-Olof Jacobson nämnde i nr 5 av Sökaren har "den ockulta vägen" spritt sig till skönlitteraturen. Ett utomordentligt exempel på detta är Edward Andrew Manns Skräckens port (Lindqvist, 39: — inkl. moms). Författaren har åstadkommit en bitvis kusligt spännande bok på ockult grund och detta utan att hemfalla åt det ordrika, men innehållslösa, ordmåleri som många andra skräckförfattare excellerar i. Man märker snart nog att boken skrivits av en man som har kunskaper om det ockulta, inte minst ockultismens nattsidor — de sidor där det namnlösa onda har sina rötter.

Berättelsen handlar om en urgammal bok, vars text är okänd även för de mest kompetenta språkforskare. Med hjälp av vissa svaga ledtrådar, en stor portion intuition och en avancerad datamaskin lyckas man finna nyckeln till bokens språk.

SÖKARENS BOKKLUBB

Prenumeranter på Sökaren är automatiskt medlemmar i vår nystartade bokklubb och har förmånen att köpa speciallitteratur till rabatterade priser.

Ordinarie ca-pris
inkl. moms: 46: —

Ert medlemspris
inkl. moms: 35: —

DENNA BOK utgör den faktiska redogörelsen för en kvinna som genom upplevelser dels i vaket tillstånd och dels i drömmar minns sitt liv bland katarer,* kättare i Frankrike under tolvhundratalet. Det är ett unikt fall av reinkarnation så till vida som att vi inte tvingas lita på en persons eventuella ärlighet vad gäller uppgifterna; vad hon säger kan kontrolleras och bevisas.

ARTHUR GUIRDHAM är medicine doktor och psykiatriker, skolad att kunna

I klubben tidigare utgivna böcker kan även beställas:
MEDIUM 32: — inb.
(ord. pris 43: —)

PSI, PSYKISKA UPPTÄCKTER BAKOM JÄRNRIDÅN 35: — inb. (ord. pris 47: —)

EN STÖRRE VERKLIGHET 41: — (ord. pris 54: —)

LÄNKEN 28: —
(ord. pris 36: —)

Som bok nummer fem erbjuder vi Arthur Guirdhams DE ÅTERFÖDDA från Lindqvist Förlag.

skilja mellan fantasi och verklighet och försedd med en god portion skepticism "Mrs Smith" kom till honom i hans egenskap av psykiatriker, men hans verksamhet kom att inskränka sig till att såsom amatörhistoriker kontrollera hennes uppgifter. Detta gjorde han med yttersta omsorg och kontaktade även internationell expertis på katarernas historia.

Mrs Smiths hågkomster visade sig innehålla mycket som tidigare var okänt rörande katarerna, men som ett intensifierat studium bringade i dagen. Som liten flicka skrev hon ned dikter hon mindes — på langue d'oc, en fornfransk dialekt. Hon mindes personer och händelser och hon minns den ohyggliga upplevelsen av att levande ha blivit bränd på bål.

Fyll i kupongen här nedan och sänd in den, eller ring 08/84 04 15 och beställ.

Till Sökarens Bokklubb, c/o Lindqvist Förlag AB
Box 17037, 104 62 STOCKHOLM
Härmed beställs ex av DE ÅTERFÖDDA à 35: — inkl. moms.
Härmed beställs ex av à kr.
Boken/böckerna kommer portofritt till mig om några dagar.
Namn:
Bostad:
Postnr: Postadr:
VAR GOD TEXTA!

Det är då fasorna börjar och de är, minst sagt, ohyggliga.

På sätt och vis kan boken uppfattas som en varning till de personer, som ger sig ockultismens nattsidor i våld utan att ha erforderliga kunskaper. Fragmentarisk kunskap kan vara farligare än ingen kunskap alls. Samtidigt är boken en kännbar snärt åt de materialister som med nästan ängslig envishet förnekar all ESP.

I slutet stiger skildringen brant som en startande raket från det jordiska och småskurna till dimensioner av kosmisk vidd. Boken är en fiktion, men den innehåller pärlor av både tjugande och skrämmande skönhet.

Dénis Lindbohm

Hedenius pratar

I en intervjubok, 174 sidor stor, lyfter journalisten Sven Ragne Carlson fram Ingemar Hedenius som en ljusbringare.

"Hela denna bok är tänkt som ett ljus över mörker som finns. Inom oss, utanför." Så lyder de första orden.

Carlsons position är den beundrande lyssnaren och sympatisören vid Lärarens fötter.

Boken heter Samtal med Ingemar Hedenius och har kommit på Bonniers (46: — inkl. moms). Den är lätt och snabb att läsa, stilen är enkel och klar.

Det går en fin ton av humanism och vilja till klarhet och sanning genom boken. Hedenius vänder sig mot sekterism, brutalitet, undertryckande av mänskliga friheter och rättigheter. Yttrandefriheten är för honom en grundsten i det goda samhället. Han ser en del av värde hos den nya vänstern, på den mänskliga sidan, men ogillar bland annat deras likgiltighet för objektivitet, "deras fullkomligt osokratiska sätt att resonera". Marxismen anser han ovetenskaplig och förligad.

Kristendomen tycker Ingemar Hedenius som bekant inte om. Han är ju en av dess fränaste kritiker i Sverige. Han hyllar den intellektuella maximen att inte tro på något som det inte finns förnuftiga skäl att tro på. Och för honom framstår den kyrkliga dogmatiken "som ett enda sammelsurium av absurditeter redan inför sunda förnuftets domstol". Kristendomen är också, enligt hans mening, på flera sätt människofientlig och fördummande. Och den har utlöst fanatiska, grymma förföljelser.

Hedenius lägger ut sig om livet, om döden och dödshjälpen, konsten och moralen. I allt framstår han som en fin representant för modern, humanistisk kultur. Fast några otrevliga sparkar ger han åt namngivna personer. Och okunnighet

visar han om parapsykologiska ting; där kommer hans förnuft till korta, eftersom han inte skaffat sig tillräcklig kännedom.

Men mycket som Hedenius säger, behöver sägas. Många gånger.

SM

1961 gav Magnus Stenbock ut Tankar och synpunkter. I några av tidens frågor. Nu har en tredje med fyra kapitel utvidgad upplaga utkommit. I slutordet skriver han att tidigare upplagor utsatts för kritik. "Självfallet finns felaktigheter och misstag samt ensidigheter i påståenden och omdömen i denna bok, skriven av en amatör och dilettant. Förf. hoppas emellertid, att bland felen och ofullkomligheterna skall ha råkat insmyga sig något av värde eller intresse." Förf. har rätt: Något av värde och intresse har råkat smyga sig in.

Rolf Ejvegård

Eros och de sju livstillstånden i människans biografi heter en bok av Willy Buzzi, utgiven på eget förlag. Något hastverk är det inte fråga om — på ytan hänger allt ihop — men tyvärr saknas djuplodning. Vart vill författaren komma med att på sexuell grund dela upp en människas liv i sju perioder?

Rolf Ejvegård

SM: DET VIKTIGASTE

Viktigast av allt är att ha hälsan. Får man bara vara frisk, så kan man räkna sig till de lyckliga. Då finns alltid möjlighet till självförverkligande på livets skilda områden: i arbete, studier, familj, rekreation. Därför finns inget mer angeläget politiskt mål än att skapa en hälsovänlig livsmiljö. — Ändå: hur försummat är inte hälsoområdet! Hur många hälsonebrytande faktorer tillåts inte finnas i det moderna samhället, i födan, luften, vatten t... Sannerligen, här är hög tid för ett uppvaknande!

Politik är att skapa det goda samhället. Och det goda samhället måste vara en plats där ingen far illa på grund av onödiga fel i livsmiljön. Det gäller för politikerna inte bara att sträva efter jämlikhet och frihet, utbyggd socialvård, bättre utbildning och bostäder o.dyl. utan också att lyssna till miljörelsen och hälsorelsen. Där finns värdefulla, ja livsviktiga insikter, som inte får negligeras.

Det gäller också för de hälsomedvetna att i den fria samhällsdebatt som vi har förmånen att ha i vårt land, uttrycka hälsosynpunkterna i så övertygande form, och så energiskt, att hälso- och miljörelserna blir breda och starka folkrörelser med inflytande över politiken.

Den gamla sortens politiker, med tankarna kretsande kring pengar och materiell standard, måste mer och mer ersättas med de livsvänliga samhällsskaparna, som talar om livskvalitet och har en levande vision av ett land, där människorna lever väl.

Hälsofrågorna hör hemma i centrum av samhällstänkandet och i kulturdebatten — i Expressen, i Aftonbladet, i Dagens Nyheter, radio och TV, i skolorna, folkrörelserna, trossamfundet. Men titta på tidningarnas s. k. kultursidor, som de ser ut nu! Vad räknas huvudsakligast till kulturen? Jo, bl. a. skönlitterära fiktioner (t. o. m. "deckare"), allsköns musik (t. o. m. "pop"),

politik (t. o. m. "r" på extremaste vänsterkanten). Men hälsofrågor? Sällan, alltför sällan.

Men vad är, egentligen, bättre uttryck för kultur än förståelse för hur jorden brukas, hur födan odlas, hur människan skall "vandra på hälsans stigar"? Och vad är mer ovärdigt ett kultursamhälle än förhållanden som bryter ned människornas hälsa, gör dem sjuka och missmodiga, berövade livskraften och lägger dem i en för tidig grav?

I kulturdebatten måste frågan vad livskvalitet är, och resonemang kring vårt fysiska och psykiska välbefinnande, finnas med som en viktig del. Vi måste skriva om, tala om, diskutera hur kvalitetsföda skall vara beskaffad, hur odling skall ske, hur luften och vattnet skall vara, vad sol och motion betyder.

Vi behöver fler Björn Gillberg-figurer — med kurage, intelligens och kunskaper.

SÖKAREN

Nr 8 1975 Ärgång 12

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Postgiro: 70 60 47 — 8

Bankgiro: 372-8128

Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

I redaktionen: Nils-Olof Jacobson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livs-
åskådningsfrågor, där skilda meningar kan
föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i an-
nonser i denna tidskrift svarar endast an-
nonsererna själva.

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 40: —

Halvår 22: —

I Norge och Danmark kan prenumeration
ske med svensk postgiroanvisning.

I Finland kan inbetalning göras till Aka-
demiska Bokhandeln, Postbox 128, 00 101
Helsingfors 10, postgiro 53 33 — 2. Helår
kostar då 30 mk, halvår 16 mk.

Annonspriiser (moms tillkommer):

Helsida 500: —, halvsida 300: —, små-
annonser 10: — per cm, men minst 30: —.

INNEHÅLL:

LKK 50 år i Sverige 1

Birger Qvarnström:

Spökfenomen med tragisk påföljd 4

Ajit Das:

Sri Krishna Chaitanya 6

Kärlek 10

Ove Kant:

Varje människa är en ö 12

Jan-Ove Sundberg:

I Charles Forts efterföljd 14

Scott Hill:

Matthew Manning 16

Ivar Wallensteen:

Sokrates och döden 18

Utländsk bokvandring med

Roland Adlerberth 19

Per Ragnar:

Reflexioner 22

Copyright resp förf.

Bilaga från Hälsans Förlag medföljer.